

ლიტერატურული განვითარების კურსი

№22 (158) 27 ნოემბერი - 10 დეკემბერი 2015

გამოცემის ორ პერიოდი ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 80 თეთრი

ზაზა ბიბილაშვილი

OK

რომ სამყაროს აქანავებს ბოროტების ქართა ქარი —
ვინ იკადრა — ვინ იცრუა, ვინ იხუმრა მწარედ ასე? —
მაშინ, როცა ზუსტად ვიცი — ყველაფერი კარგად არი
რომელილაც გალაქტიკის რომელიმე პლანეტაზე.

ბარეორი გადამდგარა ამ საქმეზე გადამდგარი,
ვისაც უნდა ავი ენით ავეგდე და დავეთარსე —
რაკი ვიცი — ყველაფერი ზედმინევნით კარგად არი,
მერომ ვიცი, იმ შორეულ, იმ მშობლიურ პლანეტაზე.

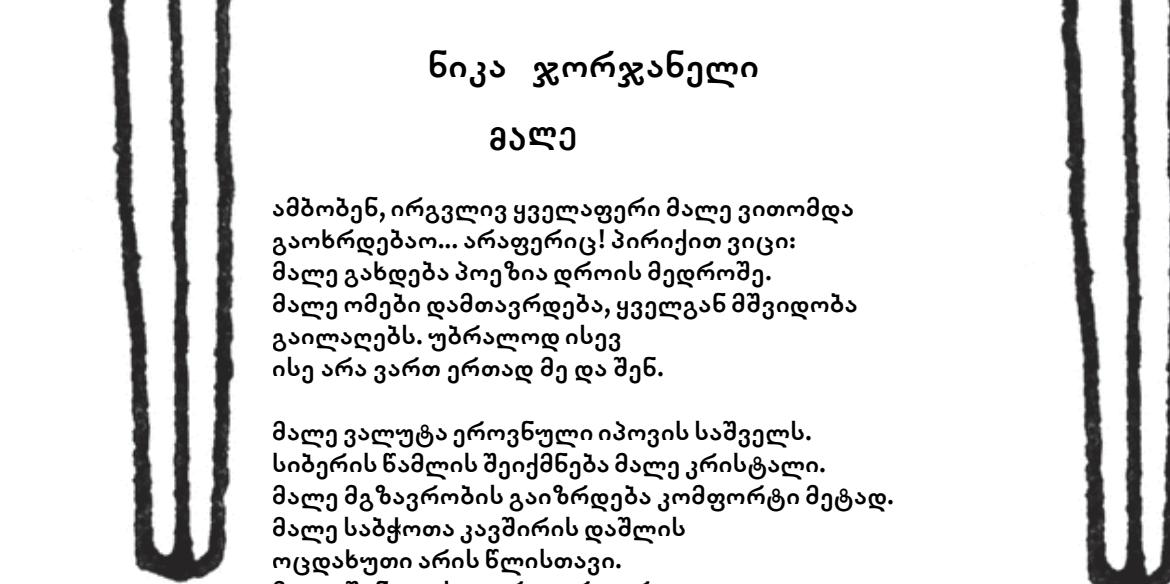
სხვა რამეა — იმის მერე ბოდიალით კარდაკარით
თუ ვერავინ ვიმსგავსე და თუ ვერავის დავემსგავსე —
მთავარია, ყველაფერი ნანატრივით კარგად არი
ჩემგან ერთხელ შუა ცაში მიტოვებულ პლანეტაზე...

შენ კი, ასე ვინც აბუქებ შენი ჭიქის ქარაშოტებს,
რაკი ველარ გამაოცებ, რომ დაცე იმ დონემდეც —
ნამოროშო — თითქოს ჩემი ნარმოსახვა თამაშობდეს —
თავისივე გამოგონილ ცრუპლანეტას იგონებდეს —

საბუთებიც წამოგილე — სამუდამო ჯადოს ფარდი
აი მზერა, აი ლექსი, სხვა მრავალი აი დამღაც...
და ესენიც რომ არ იყოს — ციდან თუ არ ჩამოვარდი —
ციდან ხომ არ ჩამოვარდი — ხომ მოვედი საიდანლაც?

...

ვინ მოჭორა, ვინ იცრუა, ვინ იხუმრა მწარედ ასე —
რომ სამყაროს აქანავებს ბოროტების ქართა ქარი? —
რომელილაც გალაქტიკის რომელიმე პლანეტაზე
ყველაფერი კარგად არი. ყველაფერი კარგად არი.

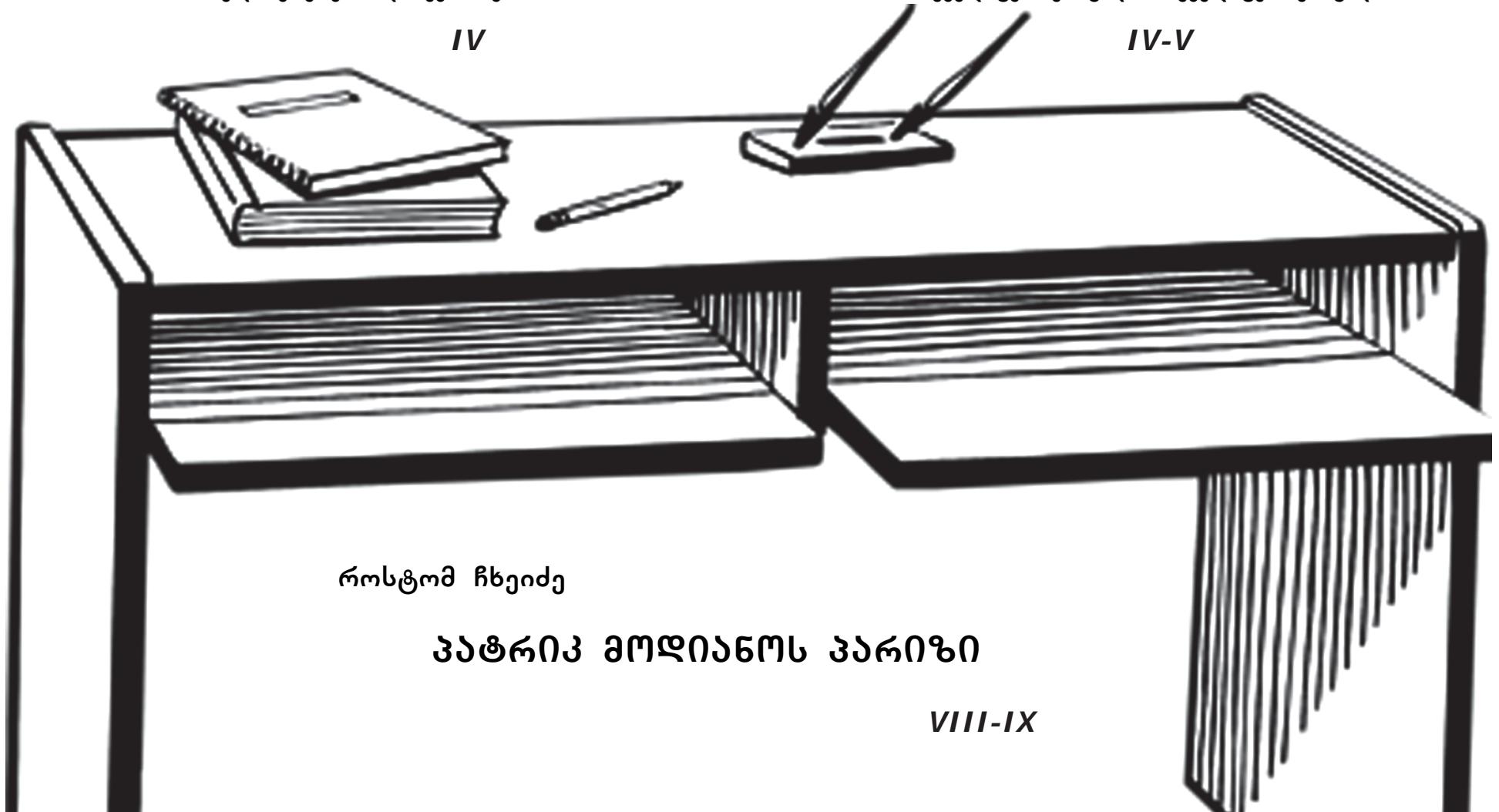
ნიკა ჭორუანელი

მალე

ამბობენ, ირგვლივ ყველაფერი მალე ვითომდა
გაოხრდებამ... არაფერიც! პირიქით ვიცი:
მალე გახდება პოეზია დროის მედროშე.
მალე ომები დამთავრდება, ყველგან მშვიდობა
გაიღადებს. უბრალოდ ისევ
ისე არა ვართ ერთად მე და შენ.

მალე ვალუტა ეროვნული იპოვის საშველს.
სიბერის წამლის შეიქმნება მალე კრისტალი.
მალე მგზავრობის გაზრდება კომფორტი მეტად.
მალე საბჭოთა კავშირის დაშლის
ოცდახუთი არის წლისთავი.
მე და შენ კი ისევ არა ვართ ერთად.

მკვლევარნი მალე პარალელურ სივრცეში გავლენ.
მალე დაიწყებს ჩინეთიდან თურქეთში ჩვენი
მთავრობის ქვეყნის გავლით ფრთამალ ქარავნად
მატარებელი სიარულს. მალე
უსასყიდლოდ იქნება დენი.
მე და შენ კი ერთად ისევ არა ვართ.

როსტომ ჩხეიძე

პატრიკ მოდიანოს პარიზი

VIII-IX

ნიკა ჯორჯანელი

ზაფხულის თოვლი

ზაფხულს თავისი თოვლი აქვს.
თუ რამე ლებულობს მის აღნერას — ქალალდია.
სხვა არაფერი, არავინ.
მზეს ეფიცხება დიდიან-პატარიანად ყველა,
უხმოდ, ჩემეკნ ზურგშემოქცევით.
ქალალდის ნინიც წერითა გამოსაყვანი
თავიდან ბოლომდე.

ცხელა.
მტერის ბუქში გახვეული პოეტი,
ქუჩაში ტოტებდალენილ ხესავით მდგომი,
წამით ფიქრობს, რომ რა კარგია,
რომ ბოლოს და ბოლოს დადგა ის დრო,
როცა ქალაქის საავადმყოფოებში
კონდიციონერებია დაყენებული.
მეტი არ დარჩა სასიამოვნო საფიქრელი.

კლდის ნატეხარივით მძმეობა
და დამზრდლ რკინასავით ცივი დანარჩენი ფიქრები.
სხეულში მათი უნესრიგო თოვა.
ითოვლება შინაგანი ორგანოები,
სახეები უჩნდებათ; რომ სიმწისაგან დაემანჭოთ.
სიცხეში შეა ქუჩაში მარტო ვდგავარ —
საკუთარ თავში შეკეცილი პატარა თოვლიანი ამინდი.
ზამთარო, შეგიძლია აღარ მოხვიდე.
ყველაფერი შენამდე მთავრდება.

ზურგჩანთიანი ლანდები

მალე წვიმები დაიწყება.
ჯერ კი ღრუბლის ნასახიც არაა ცაზე
და ლოყას მიდებული ჭიქა ვისკით
ქუჩის კაფედან თვალს აყოლებ გამვლელ ტურისტებს —
ამ დაუდეგარ ადამიანებს დაკუნთული ბარძაყებით,
შებრუნებული ქუდებით და საცნობი გამოხედვით,
მაზალოდ ჩატულებსა და ჯგროებად
გადაადგილებადს,
თვალებს ისეთნაირად რომ აფაციცებენ აქეთ-იქით,
თითქოს მთვარიდან ჩამოვარდნილიყვნენ.

გაიგო გინდა ბოლო-ბოლო, რა სტილია ცხოვრების,
თუ ამას საერთოდ შეიძლება ერქვას ცხოვრების სტილი.
და აი, როცა ტურისტები თვალს ეფარებიან,
უეცრად სულში დაახლოებით ასეთი სიმღერა იბადება:
აი, ფრინველები თბილი ქვეყნებისკენ ეშურებიან.
აი, თბილი ქვეყნებიდან ბრუნდებიან ფრინველები.
აი, დათვები და ზაზუნები ზამთრის ძილს ეძლევიან,
თევზები და კიბორჩხალები კი
ფსერზე ჩადინა ორმოებში,
საიდანაც არხეინად გამოდიან, როცა საჭიროა.
აი, ფოთლები სცვივა ხეებს, და აი,
ფოთლები ისევ ხებზეა.
აი, ქარი ჩნდება და ქრის და მერე ისევ უჩინარდება.
გემები მიდიან საითკენლაც, გემები მოდიან საიდანლაც.
ადამიანები კი, გემებზე მყოფი,

ვერც მიდიან და ვერც მოდიან,
რადგან ყველგან თავიანთ გულებს დაატარებენ,
უფრო და უფრო შესადარებს სიკვდილის ჩრდილოან.
მათ მხოლოდ ტანსაცმლის გამოცვლა შეუძლიათ,
ფოტოაპარატებითა და კომპასებით აღჭურვა
და ერთი ადგილიდნ მეორეზე გადასვლის
მოჩევარული მოჩევებითობის შექმნა,
რაღაცით მაინც რომ გაექცნენ იქაურობას,
სადაც გულები ქარში გატანილი ჩვილებივით
სასიკვდილოდ ჩაუბჟირდათ ტირილისგან.

და მალევე გამოჩენილ ტურისტების ახალ ჯგუფს,
თითქმის განურჩეველს ნინასგან,
უკვე ლანდებად ალიქვამ,
იმათ ზურგჩანთიან ლანდებად,
ვინც ფეხს ვერ იცვლის,
ვინც ძველი ქვების ნაოჭებში
სისხლივით ჩახმა.

* * *

შენ მერე ცხოვრება პოულობს ცხოვრებას შენამდე.
ნელა ეხორცება, მძიმედ, გაჭირვებით.
მე შეზრდის ადგილში შევსახლდი და ცეცხლი შევანთე
მესამე მსოფლიო ომში დაჭრილივით.

შიგნიდან ეს არი ძალიან ცივი და ყრუ გამოქვაბული.
არაფრის მთქმელი და გამშვები აღარსად.
სექტემბრის არქტიკის, მთვარისა და ზამთრის ქაბულის
უაზრო ნაზავისმაგვარი რაღაცა.

უფერო სიღრუე. და წარმოსახვითაც ვერ ხდება შელებვა

მისი უფერობის. თუნდაც შემოხატვა.

და ხელებს, რომლებიც შენ ველარ გეხება,
დავყურებ ძმასავით, ძმა რომ შემოაკვდა.

ადგილი, სიჩუმით, უშმური სიზმრებით,
ნაცარ-მტვრით ნაშენი

მკვდრად დაბადებული ნატვრების სახეფოდ,

ტკივილის ბუნაგად.

და ოთხზე მრავალჯერ მეტია კედელი გარშემო,
რომლებსაც ეტყობათ, მხარე რომ არა აქვთ უკანა.

„მოღიარი მავლენაზი შრომებით მოვალეობის მიღები მავარი“ უცნობი მასაზარი

აღნიშნული სახელნოდება
ავტორს საშინელებათა ჟანრის ტილოსათვის

არ მიუცია.

ავტორი ცდილობს თვალი გაუსწოროს სინამდვილეს,
რომელსაც უთვალავი თვალი აქვს.

ავტორის აზრით, მათ, ვინც მკვდრებად მიიჩნევიან,

რაღაც იციან, დღესდღეობით ჩვენთვის უცნობი,

ძალიან კაგი და დიდი რაღაც,

რის შესახებაც ნება არ აქვთ თვითონ გვაუწყონ,

მაგრამ უთუოდ გვეუწყება, როცა იქნება.

მხატვრის იდეა მდგომარეობს შემდეგ რამეში:

ისინი, ვისაც მკვდრებს ეძახიან,

საეჭვოდ დუმან მკვდრების კვალობაზე.

ზაზა

სამი ღილი კომპინაცია

I

— გავიგე, მამა —

რომ ყველა ბაგშვმა არ იცის,
როგორ და რატომ უნდა მოიქცეს კარგად,
ცუდი რომ არის, სიტყვა გატეხოს თავისი,
თავის გატეხა რომ არავისი ვარგა;

როგორც ცუდია, ჩატეხოს სხვისი ფანჯარა,
იყოს უხამისი, განსაკუთრებით — გარეთ,
კიდევ — დაჩაგროს თავისზე უფრო პატარა,
ანდა — დასცინოს უფრო დაჩაგრულს მწარედ.

გავიგე, მამა — ზოგი ძალიან განიცდის,
გადაირევა, ისე მიიტანს გულთან —
სხვისი რაც არის, თუ არ აიღო თავისთვის —
რაკი — სხვისია, მაგრამ — თავისთვის უნდა.

ზოგმა ისმინა: ყოჩალი თუ ხარ — გადარჩი —
შენ ნუ მოგხდება მუჯლუგუნი და მუშტი —
სუსტი ძმაკაცი იქევ გაცვალე მაგარში,
სადაც გამოდგეს მაგარზე უფრო სუსტი!..

გავიგე, მამა — დღეს შეიძლება, მეტკინის
ლოცა, ცხვირი და გული მეტკინის სულაც,
რამე ერთი-ორს კიდევ გამოვრჩე ერთი-ორს —
ვის სიკარგეზეც თურმე არავინ ზრუნავს... —

მაგრამ ეს წყლები — რაშიც ბავშვია ეიდია —
ნავლენ-ზამოვლენ-აორთქლდებიან ხელად,
და ნატეხებიც ისეთი დროებითია,
რომ ქორწილამდე დამავიწყდება ყველა.

ხოლო პატარებს — გადაცეულებს დიდებად —
თუ მოაგონებ იმ საქციელებს, ავებს —
სირცევილისაგან ლოცა, აუწითლდებათ,
სინაულისაგან შემოიტყებნ თავებს... —

ასეა, როცა წესრიგი არის დიდების,
მაშინ მართალი მხოლოდ ის არის ცამდის,
ვინც არასოდეს, არაფრით, არასდდებით
უნესობას და უნამუსობას სჩადის;

მაშინ სამყარო სამართლის სამართავია,
ნულის ტოლია უსამართლობა რისკი,
რაც მთავარია, მთავარი სამართლია:
კარგად იქნება, კარგი იქნება ვინც კი!

მაშინ საკვენი თუკი რამეა — სიკეთე,
უხერხულია ლოცა სიკეთით კვენაც...
უამი იდგება — სულით და ხორცით ვილხენდე —
როცა დიდების უამი იდგება ქვეყნად!..

ხოლო თუ ვინმე თავის ისეთი მტერია,
ძველი ცოდვებით შემოებედა დიდებს,
მტერს არ ეწეროს, იმ ვინმეს რომ უნერია:
დედამიწაზე დაწყევლილივით ვლიდეს —

ბიბილაშვილი

შეუსვენებლად, უსასრულოდ და ვერსათ, ზურგი აქციონ, სადაც კი თვალი ჰქიდონ... ამ დროს, რა კარგად ყოფნა შეეძლო — ჩემსავით, ცუდად ყოფნა რომ არ აერჩია თვითონ.

II

— რასაც გვარიგებს დიდი გონი და გამრიგე — შენგან აქამდე ათასჯერ განაგონი — მესმის, მამაო — ოღონდ მაშინდა გავიგე, როცა გაგილე გული და არა — გონი.

მესმის — სხვა საგნის გადამილეჭავს ბილეთი, და ალარ ვიცი, ჩალა ვლეჭე თუ ცოდნა — რაკი დიდეთი, მე რომ მეგონა, ისეთი სულ არ გამოდგა, ან თუ გამოდგა — ოდნავ.

წატეხილია ყველა მოკლე და ცრუფები, როცა ცხადია — ზოგ დიდსაც სული მისდის — ფიცი გატეხოს — საშინელი და უტეხი, თუკი გატეხა უკეთესია მისთვის;

ზოგი დიდია — განა დიდივით განიცდის — პატარასავით მიაქვს პატრა გულთან — თუ მოეწონა და ვერ იგულა თავისთვის, როცა მოეწონა ანუ თავისთვის უნდა;

ზოგს შეუძლია — ბითუმად ანდა საცალოდ — ძმაკი რა — სამშობლო, როგორც ჩუსტი, გაყიდოს ანდა სხვა სამშობლოზე გაცალოს, თუ გამოადგა სხვა სამშიბლოზე სუსტი;

ზოგი გაიდებს ვინმე ხათოიანს ხიდივით, ზოგი შეიძჯენს, როგორც ჯოხსა თუ ჭიგოს... ზოგი დიდია — როდა იქცევა დიდვით — მოგეჩვენება, ზოგი პატარა იყოს.

და თუ ასეთი მოჩვენებები მოხვავდა, რაღად გაცუდდეს ან ეს საცდური მსუე — რად არ მეტკინოს ლოყა, მეორე ლოყა და ერთადერთ გულზე არაფერს გამბობ უკვე...

ღორი ის არის, მარგალიტითაც გამოძევს — არც დაუყრო — სადმე გამოთხრის ღორი... მესმის, მამაო — ყოფა არ ჰქივა სამოთხეს — ყოფა, ჰა და ჰა, იყოს სამოთხის ჰოლი.

თანაც, მონადენს თუკი ვენდობით თხშივარს, რომელიც არის, ყველაზე ცოტა, მყრალი — უქველია, აქვე — სამოთხის ჰოლშივე — ანტისამოთხის — არის მეორე კარი.

და ვიდრე აქეთ გამოსაცდელი იცდება, იმ ორ კარს უკან ორი იღალი იცდის — რათა ერთისთვის ერთი გამოდგეს მისწრება, ხოლო მეორე — ზედგამოქრილი სხვისთვის...

და თუ ხანდახან ხარობს ავსულის გილდია, თუკი ხეირის დახლი დაუდგამს ბოროტს — მესმის, მამაო — ნუთვით დროებითა, და გაიხარებს, ვინც გაიხარებს ბოლოს, —

როცა კოცონზე შემოგვაწყობენ ქოთნებად, დაფაცურდება გულთამხილავი ციცხვი, — შავგულიანი შაგსულეთს მიეკუთვნება, ნათელქვეყანას — გულნათელია ვინც კი;

კუპრით გაძლება მანამდე სისხლის მწოველი, აიმწვერვალებს, ხრამში ვინც გადაყრილა... და გასწორდება უსწორმასწორო ყოველი, როცა ყოველი დადგება თავდაყირა, —

რომ იმკებოდეს სიკეთისაგან სიკეთე, რომ სამართალი ქვამარილს ალარ ხრავდეს... მედგას დროება: სული ვიყო და ვილხენდე — სალხინებლიდან — უსასრულობის ზღვრამდე!..

ხოლო მავანი, აქეთ ავსულის მესავი, იქით ავსულის ნაშიერებმა კვინიტონ... — როცა შეეძლო, ცხონებულიყო — ჩემსავით — ოღონდ წაწყმედა არ აერჩია თვითონ!

III

ამ სტრიქონების ოქრომჭედლის თუ მლამბავის — აზ სულ ერთია — განაფულის თუ ხამის — გასრულებულა სიცოცხლის მთელი ამბავიც, როგორც ბავშვობა, ანდა სიზმარი დამის.

რომ იფიქრებდი — ბეჭის ბორბალი დანდგარა არ დადგებოდა, იგულებული პოპლას — ისე დამდგარა, იმის კვალდაკვალ დამდგარა ყოფნის არყოფნა ანუ არყოფნის ყოფნაც.

ოღონდ კადრები თუკი არ შემოგთავაზეთ ამა ქვეყნიდან — ზენა არის თუ ქვენა, საერთოდ ენაც არ მომიბრუნდა ამაზე — საერთოდ კიდევ თუ მომიბრუნდა ენა —

იქნებ როგორმე ეს შეცოდებაც შემნდოთ; — მანინც ვენდობით საყოველთაო სახადს — ერთი დრო მოვა და როცა მოვა თქვენი დროც — მოხვალთ და ნახავთ, თუკი რაიმეს ნახავთ;

მით უფრო, თქვენთან რაღა ხელი მაქვს აპა მე; და უფრო მეტსაც გეტყოდათ პირში მოქმედი — თქვენთან, თქვენი ცის როცა მესურა საბანი, მგონი, მაშინაც არა მქონა ხელი...

აკი წარსულმაც — კიდობნიანმა პანდორამ — უკვე მიიპყრო ზურგი, საჯდომი, ეფა, — აქ რას მარგებდა — იქითობისას მარგო რა — ან მაშიმშილა, ან ცრუიმედით მკვება...

მგონია, კიდეც გადაურა ბალახმა, ვინ იცის, უკვე ჭიდუები ჭამენ... რაც იყო, იყო — თუ რამე იყო გადალმა — ან თუ იქნება — აქ თუ იქნება რამე.

იქნებ ამიტომ — წამოვშოტილვარ დამჯერად, იქნებ უხმოდაც — ამოვიძახი მალ-მალ: ვისი ჯერა — ვინ მომატყუებ ამჯერად — მამა... მამა... მამა... მამა... მამა...

ლელა ცუცქირიძე

* * *

მას შემდეგ, რაც მამაჩემის ნაჩუქარი სახლი გავყიდე, რომელშიც ყველა კედელი თავისი ხელით ამოაშენა, გააკრა შპალერი და ზედ ყვავილივით გადაიყვანა თავისი სული, იატაკიც თავად დააგო, მყარად რომ მევლო (არავის ენდო), გააკეთა აბაზანა, სამზარეულო...

ავეჯიც კი, ყველა ოთახში... და იყო ამაყი, რომ ასეთი სახლი მაჩუქა — თავისი ხელით გაკეთებული, სადაც მე აუცილებლად ბეგნიერი ვიქნებოდი... მას შემდეგ, რაც ეს სახლი გავყიდე, სულ მეშინია, რომ ერთხელაც ვნახავ სიზმარს:

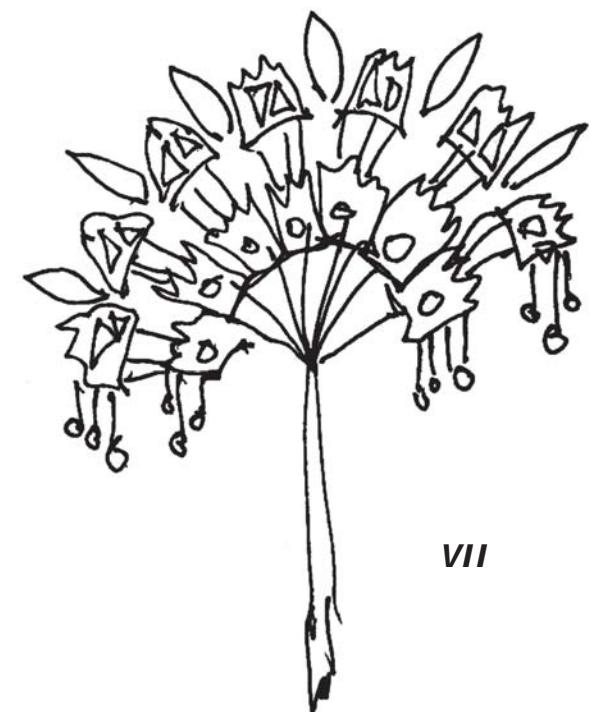
რომ აი, მოდის მამაჩემი, როგორც მოდიოდა შაბათობით ბაზრიდან, დატვირთული. ლიფტი არ მუშაობს და ფეხით ამოდის მეექსე სართულზე, ცალ ხელში საზამთრო უჭირავს, მეორე ხელში ხილით დამძიმებული პარკი და ერთგული მეგობარი — ხის ყავარჯენი. ამოდის მხნედ და კაზე ზარს რეკავს. ელოდება, რომ მე გაგალებ, საზამთროს და ხილს ჩამოვართმევ, ჩავეხუტები, ჩაეხუტება შვილიშვილიც... ელოდება, სახე უცინის... მაგრამ კარს აღებს სხვა და ეუბნება, რომ მისი შვილი იქ აღარ ცხოვრობს.

მე კი ვდგავარ ჩემი სიზმრის ფანჯარასთან, სირცხვილისგან ფარდის უკან ვიტუზები და ვხედავ, როგორ დგას შუა ქუჩაში დაბრუნული და მხრებში მოხრილი მამაჩემი, ცალ ხელში საზამთრო უჭირავს, მეორე ხელში — ხილით საგსე მძიმე პარკი და ჩემზე მეტად ერთგული ყავარჯენი და ყველა გამლელს ეკითხება: — ჩემი შვილი ხომ არ გინახავთ? — ხომ არ იცით, სად არის ახლა ჩემი შვილი?! და რომ ვერ მპოულობს, სიზმარშიც კვდება და იქიდანაც სამუდამოდ მიდის.

სიყვარული გაღვი

ერთი ბიჭი მიყვარდა ბალში, მაგრამ ვმალავდი ამ სიყვარულს. ვიცოდი, არ იყო ლამაზი, დაეგახათ ჩემი ნაშინის ხის სათამაშოსავით აბრჭყვიალებული თვალები და „უმიზეზოდ“ წამონთებული ლოყები. ასეთი წესი იყო — გოგოებს არ უნდა შემჩნეოდათ, რომ უყვარდათ. მე კი, როგორც მსუქანი ბავშვების უმეტესობა, დამჯერე ვიყავი და ვმალავდი ჩემს სიყვარულს საგულდაგულოდ, ისე, როგორც შოკოლადის სანატრელ ფილას, რომელიც არავისოფის გმირტება, ფარდის უკან იმალები და სწრაფად იტენი ათივე თითით — არ დაგინახონ! არ წაგართვან ან ჩაგეზიარონ!

...ახლაც, როგორც ბავშვობაში, ფარდის უკან დგახარ სიყვარულით მოზუზნული, იქ მალავ და იქ იმალები. ...თუმცა ფეხის წვერები გიჩანს.

VII

ირი არსებობს!

ჩვენ რომ ფერებს ვიცნობდით, ახლა ფანქრებში გრაფიტის გულებად აწყვია, აკვარელის ნაკრებში ჩაღვრილი დაჭურებილი თვალებით ამოვცეკერის, ქალალდებისგან გამოჭრილ, ხელზეკიდებულ, ფერხულში ჩაბმულ გოგონებს გრძელ კაბებზე მოუხდენათ.

ჩვენ რომ ფერებს ვიცნობდით, მათი შეზავბით იხატებოდა ბავშვების დღეები – ახლა ფრთხილად რომ ვფურცლავთ, ზოგჯერ კი დაუდევრად ავაფრიალებთ და ვინც ასეთ დროს ჩვენს გვერდით აღმოჩნდება, იჯერებს, რომ არსებობს — არსებობს ჯადოსნური ნოტები ირის სიმღერებში, ჯადოსნური სასმელი ირის განჯინებში, ირის მოქსოვილი ჯადოსნური უკეტი და მრავალი ჯადოსნური რამ არსებობს ირისეული.

ერთი შეხედვით ჩვეულებრივია: ხორბლისფერი, ნაბლისფერთმანი, თაფლისთვალება, მოვა, დაჯდება, გვილიმის. მერე მორიდებით ამღერდება და ცველა ხვდება, რომ მეტითავმდაბლობა მართებს მათ ნამღერ ნოტებს. ოთახი ირის სიმღერით როცა იგსება, ფანჯრები ფართოდ უნდა გააღოთ, თორემ მოჯადოებული სტუმრების გადასარჩენად სასნაულმოქმედი ბალაბ-ბულახის ძებნა მოგრივთ.

კიდევ ერთი ფურცელი იძლება, ხილის მპრძანებელი რომ ახატია: ისევ ჩვეულებრივი, ხორბლისფერი, ნაბლისფერთმანი, თაფლისთვალება გოგოა. აგვისტოდან შობამდე ხილს აგროვებს: მარწყვით იწყებს, ალუბალს, გარგარს, ატაშს, შინდს, მოცხარს, ნესკს და ბოლოს კომშს ამატებს. დამაქრავს, ურევს, კამამა წვენს გადანურავს და სამობადო მოგვართმევს. დარჩენილ ხილს კი, კენკრა-კენკრა გრადუსით გაუღინობს, ზამთრის დღეებში შესაჭუჭუკებლად ინახავს — ყველა იმ ფერის ალსადგენად, ბავშვებში რომ ვცნობდით იოლად.

ახლა რომ ფურცელს ავაფრიალებ, თან აჟყვება ირის მოქსოვილი უზარმაზარი ჟაკეტი, ერთდორულად რომ ვუყრიდით ხელს — ერთ მარჯვენა მელავში, მეორე მარცხნაში და ბავურიანის ნისლიან საღამოები ვიკარგებოდით. იმ ჯადოსნურ სამოსა რომ წარმოიდგენ, ძველი ფერებით ოცნებას ვახერხებ.

არსებობს — მართლა არსებობსირი!

ნათური

რამდენიმე ათასი ნაბიჯი გვაშორებდა, გავივლიდი, ლამე იქვე დავრჩებოდი და გავათებდით დორჩანაშვილის ხმამაღლა კითხვაში. ახლა სხვადასხვა კონტინენტზე ვართ, ოჯახებით და ოკეანეებით გარშემორტყმულები. ერთმანეთან ღამე დასარჩენად დროც კი ფეხს ითრევს.

დორჩანაშვილი კი კვლავ ძველი ხმის ტემპრით იყითხება და ჩაგვესმის. თაროდან გადმოდების წუთიდან წიგნის დაუურვამდე ბავშვების დღეები ორ ნაბიჯში გადმოინაცვლებს და დგება.

ლელაკუდა

მამები მანამ იცხოვრობენ, სანამ მათ გამოგონილ მეტსახელს მეგობრები დაგვიძებენ. ყველაზე საიდუმლო მეტსახელზეა საუბარი — მამას საუკეთესო

მეგობართან ვითომშემთხვევით რომ წამოსცდენია.

ახლა იმ მეტსახელით ერთმანეთს რომ მივმართავთ, თითქოს, მამების ხმა ჩაგვესმის, თითქოს მათზე ხელკავგამოდებულები მზიან ქუჩებში დაგვსერნობათ, თითქოს ისდღე ბრუნდება: ფანჯრები ღია, ფარდა ფრთხილებს, ჩემი მეგობრის მამა გიტარაზე უკრავს, მღერის: „ა-მა-პოოოლა...“ მალე დასარულებს და თავისი ქალიშვილის საიდუმლო მეტსახელს სამახსოვროდ დამიტოვებს.

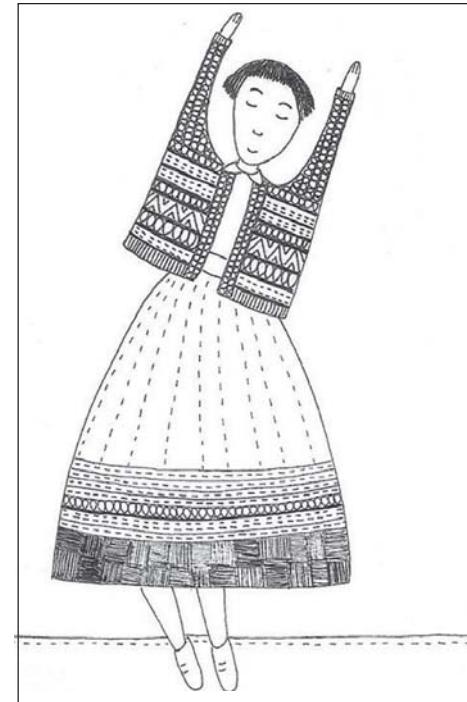
დღეს ციცი მოვა

ის ყოველოვის მოდის, კვირა არ გავა, რომ არ გამოჩნდეს. ჩვენ კი მასთან ერთი სტუმრობიდან მეორემდე წლები გაგვყავს. ალბათ საუკუნის შემდეგ დასცდება საყვედური, ჩვენ რომ ვერ გავიგოთ, ვერ მოვესწროთ. გალაკტიონის იმნიბუსივით მოუღარუნობს ამბებით დატვირთული და მხოლოდ მისვან ვიტყობთ ერთმანეთზე სინამდვილეს. ცას და ბარს ედება ჩემი ღონიერი გოგო (ასე ვუწოდეთ ბავშვობაში). იცით, როგორი მშრომელია, იცით, როგორი სახლის მაშენებელია, იცით, როგორი რემონტის მკეთებელია, იცით, როგორი გემრიელი მზარეულია?

იცით, როგორი ღონიერია ჩემიღობინიერი გოგო, შეუძლია მხრებზე შემისავას, ხელში ფერადი ბურთები დამაჭერნინობს და ორთვალაზე შემდგარმა ბავშვობაში გამაქანონს, ოღონდ არ მოვიწყინო, ოღონდ არაფერი მეტკინობ.

დაცვალების დღე? მათთან ერთად თუ გაივლი, ვაკის სასაფლაო ჯადოსნურტყეს ემსგავსება, სავალი გადადებულება, ბავშვის გადაცოდების გზადაგზა.

დამშვიდობებისა უხმოდ გადმომინყობს მანქანაში თეთრი ბლის მურაბას, გარგარის ჯემს და ნიგოზჩანყობილ ფერადუშეს. არაფერის დექვის, დედას გამოგზავნილი რომ მეგონოს. რაცგიყვარდა გაგიკეთადაჩუ?

ჩემი ზაფრანას მარცვალი ხარ, იცოდე! – ვეუბნები და სკაიპს ვთიშავთ. სპავეტისმირთმევისძროა!

უბრალოდ ინა

სახლიდანგამოუტეველობას ვაბრალებთ, მაგრამ საკმარისია მისი სულისურვო, თითო დაინვა და შენთან გაჩნდება. ფორუმის ლექსის გმირივით ლამპა და სარკმელი მოაქვს საჩუქრად, მე მის მოტანილ ნივთებს ვხატავ და ფურცლებად ვუბრუნებ. ინასანაურთადდებები ზაფრანინგბია, დიდხას მიგყვება მათი გემო და სურნელი.

სახლიდანგამოუტეველი ცხრამთასიერთ გამომყვება ხოლმე და სადაც ჩავალთ, ერთმანეთს ვეჯიბრებით საკუთარი გულების დაქუცმაცებაში, ნამც-ნამცევა ვარიგებთ, არავის ვტოვებთ განბილებულს, უკანა გზაზე კი საუბარში ერთმანეთს ვუმორებთ და კვლავ გულსასესები მოვადგებით ქალაქს. ფორუმის გმირივით „ზალხით გადაჭედილ, ბედნიერებით აბრჭყვიალებულ ქუჩას გადაგხედავთ.“

ელენეს დედიკი

ჩემი ქალიშვილი შენს ქალიშვილს მონათლავს, ზლაპრად თუ გამოიგონებდა ასეთ ამბავს ჩვენს შესახებ ვინმე პირველ კურსზე. ჩემი თვრამეტი წლის ქალიშვილის კომოდზე დევს ისფერი კატა სტაფილოსფერი კუდილ და თეორ ძალი, შენი სამი წლის ქალიშვილის საყვარელი სათამშობე — ნათლულმა ნათლიისთვის სახლიდან „ჩუმად“ რომ წამოილო, გაიმტა.

ჩემი ქალიშვილის კომოდიდან მტკერს რომ გადაეგზენდ, სტაფილოსფერეკუდან ისფერ კატა და თეორ ძალას ვეფერები და ელენე მასენდება, მორცხვად რომ მოიტანა საჩუქრები მარისთვის — მაშინ თავის ჩანთაში ხომ საუკუნიდ მოსაყოლი ამბავი ედო. შესაძლოა ასობით წიგნი დაგნეროთ და უკეთესი ვერაფერი მოვიფიქროთ მე და შენ. ლენგვარისამბერი — საუკეთესო პასაუები ჩვენს ცხოვრებაში.

საჩის რენტგენის სურათი

ჩემი თვალებიდან გამოსული იქს სხივები შენი სხეულის გავლით რენტგენის სურათს იღებს: თავში ყვავილების ბალი შუქედება, ყელში გამლილი ლოტოსი მოჩანს, მკერდის აკვარიუმში თევზები დაცურავენ, მარცხენა მხარეს შენიშნება ერთიოქრი, ფილტვების სხედა, ფაფალინები, მუცელში პეპლების ფარფატი გამოიტანება და თეორ ძალი, შესაძლოა ასობით წიგნი დაგნეროთ და უკეთესი ვერაფერი მოვიფიქროთ მე და შენ. ლენგვარისამბერი — საუკეთესო პასაუები ჩვენს ცხოვრებაში.

სულტიფილმა

ადამიანს თუ ჰერცი მულტფილმა, ის უსათურო წერს საბავშვოლექსებს, უყვარს ხითხოთი, დედამისისი კი ჩემს სახელზეც ასხამს თეფშზე ფერადი დამატებას ან პირიქით, თუ წორა დეიდა ჩემს სახელზე ასხამს თეფშზე ფერადი მატებას, მარცხენაში მიგვებად აკინძული მეგობრობის გზები გასდევს, სისხლძარღვებს ამ გზების გასწროვ ზაფრანის მარცვლები გადაქვეს და ყველას ურიგებს — ყველა-სურიგებს!

სპაგეტი ჩვენი არსობისა

ქვაბში წყალი დუღას, მარილს ვყრით, ყუთს ვხსნით (ზეტურინი ყველას ჯობია), თუმცა, ნებისმიერი სპაგეტი გვიყვარს! ვურევთ, ვაცალევებებთ, ნამდლუდება, ცორ-კორ და კოკა-კოლა გვერდით გადაღოდ და ეკრანის თვალი მოარიდა. ვიცი, რომდენიმე კვირა ლუკა აღარ გადაუვა პირში. არავითარ დიეტა — ბერტოლური საუკეთესო ფორმაში ჩააყენდება!

თუ გვერდი გვინდა გვინდა (პეტურინი გვინდა).

სკაბშიც შეიძლება სპაგეტის ერთად მომზადება, თან რეცეპტებს ვცვლით, საკუმაზება და სოუსებზე ვსაუბრობთ: თურმე, ორეგან ქონდარია ჩვენებური... ქონდრის კაცი გვახსოვს ზღაპრებიდან?.. ვთარგმნით — ორეგანომენ! ბაზილიკი?.. ჩვენებური, ისფერი რეპანია, ჩვენი ხელითაც მოვიწვეტია რაჭის ბაღში. და ზაფრანა? დიდი ამბით რომ წაიღე, იტრაბახე, საქართველოში კაპიკები ლირსო..., აღმოჩნდა, ევროპაში სუ

ომში უნდა წავიდე

ომში უნდა წავიდე, ვთქვი ერთ დღეს,
როცა მტერმა ჩემი ქვეყნის საზღვარი დაარღვია და
მერე მთელი ქვეყნის დაჭრა დაიწყო...
ეს ჩემი დიდი ბაბუის ნაქონი ჰერანგი,
სულ ბუნებრივი საღებავებით შეღებილი,
ბალახის სუნით და მინის სუნით გასულენთილი,
მეტვიდრეობით რომ გადმოეცა,
მერე ბაბუას რომ ეცვა,
მერე მამაჩემს და ბიძაჩემებს,
მერე რომ მართლია, დაპატარავდა, მაგრამ
ჩემმა ძმებმა და ბიძაშვილებმაც რომ ატარეს,
მერე რომ გაცედა და მოთიბული ბალაზივით ამოხუნდა,
მაგრამ იმათმა მეგობრებმაც რომ ატარეს
და ახლა ჩემი ოჯახის ქალებს
მაინც სათუთად ჰქონდათ შენახული
ბორჯდალიან ძველებურ სკივრში,
და ჩვენს შვილებს და შვილობილებს უნახავდნენ,
დაარღვია და დაჭრა მტერმა,
აი, მაშინ ვთქვი სულ პირველად,
ომში უნდა წავიდე.

ომში უნდა წავიდე,
ვთქვი მეორედაც,
როცა მტერმა ჩემი საყვარელი ზღვა
კოვზით კი არ დალია,
არამედ ერთიანად ამოხაპა,
ხარბად ჩაისხა მუცელში და
ჩაიყოლა ჩემი და ჩემი მეგობრების —
ნაფეხურიანი სანაპირო —
ჩვენივე ტანის თბილი კონტურებით,
ჩაიყოლა თეთრი სახლები და
შაშვის ნისკარტისფერი ეზოები,
ეზოებთან ერთად ქუჩები,
ქუჩებთან ერთად ბალი და სკვერი...
სადაც საღამობით შეყვარებულებს ვკოცნიდით,
ჩვენს მაგივრად კი ჭორიკანა მეზობლებივით
ჩუმად მოთვალთვალე მიმოზები იმორცხვებდნენ.

ომში უნდა წავიდე.
ვთქვი ისევ,
როცა მტერმა ზღვისგან გამოთვრა, გაიღეშა
და ჩემებით მიასრისა
მინას მინა,
დაბას — დაბა,
სოფელს — სოფელი.
ადამიანს — ადამიანი
და მერე მკვდრები
დომინოსავით ჩამნერივა
და პირველს ჰერანგი.

ომში უნდა წავიდე,
ვთქვი კიდევ,
როცა მტერმა თოლიასავით ქალაქს
თავი დაუნდობლად წააცალა,
იმ ქალაქს,
საიდანაც აგვისტოს ბოლოს ჩამოდიოდნენ
შეყვარებული ჩემი მეგობრები —
ეს ძალიან ლამაზი გოგოები
და ძალიან სიმპათიური ბიჭები —
ოქროს ზოდები
მზით შეღებილი თმით და ჯინსებით,
ნიუარისპრინტიანი მაისურებით და პანამებით,
ზღვის მლაშე სუნით და
მხარული არდადეგებით ამოგსებული
ზურგჩანთებით,
მერე დანარჩენ დროს — მომავალ ზაფხულამდე
ეს ძალიან ლამაზი გოგოები
კონსპექტების რვეულებიდან ფურცლებს ხევდნენ,
უკან უშვებდნენ თვითმფრინავებად
და თვითმფრინავების ფრთებზე შეგეძლო
ნა

გე
ითხა:
...
რომ იცი
აფხაზ... როგორ
სამეფო მიყვარხა...
იყო ერთ-... და მენატრ...
ადრინდელი ვ+მ=სიყვარულ...
ფეოდალური ქ ისევ მინდა ზღვა...
ართული სახელმ... შენთან ერთად მინდ ...

ომში უნდა წავიდე,
ვთქვი მამინაც,
როცა ეს ძალიან სიმპათიური ბიჭები —
ოქროს ზოდები,
ერთხელაც იქ, უკან დაბრუნდნენ ჯარისკაცებად
და მტერმა რენის კუბოებად გადააღნო მათი სხეული.

ომში უნდა წავიდე.
ვთქვი და, რა თქმა უნდა, არ წავედი.
რადგან აღარც ომი იყო, აღარც მშეიდობა.

ლელა ცუცქირიძე

ფიცი

მე, ჩემი ქვეყნის მოქალაქე,
ვდებ ფიცს საშობლოსა და ერის ნინაშე,
რომ პირნათლად მეყვარება ჩემი სამშობლო,
მეყვარება ჩემი სამშობლოს დროშა და გერბი,
გულზე ხელმიდებული ვიმღერებ პიმნს ხმამალია,
ყველას გასაგონად!

ვდებ ფიცს, რომ სიკედილამდე და სიკედილის მერეც
ვინები ჩემი სამშობლოს გულმუზურვალე პატრიოტი,
ვადღერგრძელებ ფეხზე ამდგარი, განსხვავებულით.

ჩავიცამ ჩოხას, ავანთებ სანთლებს ყველას,

ყველას დასანახად!

ვკითხავ ლოცვებს, გადავინერ სახალხოდ პირვარს,
რათა გავხდებ მისაბაძი მაგალითი
მომრავლებულ ურნმუნოთავის.

ვასნავლი ჩემი შვილს პატრიოტულ ლექსს სამშობლოზე
გამოიტმით, ყველას გასაგონად

და ვამდერებ ჩემს შვილს სიმღერას სამშობლოზე,
ხმამალია, რაც შეიძლება ხმამალია!

ჩემს ბიჭებს ჩავაცამ ჩოხა-ახალოხებს,

გავზრდი ნამდგილ ლომის ბოკვრებად,

გოგოებს ვასნავლი სათნოებას და

სამუდამო მორჩილებას.

მე ჩემი ქვეყნის მოქალაქე, ვფიცავ,

რომ დავიცავ ეროვნულ ლირსებასა და

საუკუნოვან ტრადიციებს

თაგს შევაკლავ ნებისმიერ განსხვავებულად მოფიქრალსა

და მოაზროვნეს

ქვეყნისა და დმერთის სახელით.

მე, ჩემი ქვეყნის მოქალაქე, ვდებ ფიცს,

რომ პირნათლად მეყვარება ჩემი სამშობლო,

ვდებ ფიცს, რომ არ მეყვარება ადამიანი.

პიტის ჩაი

პიტის ჩაი მომიტანეთ, თუ შეიძლება.

აი, ინებეთ, ვიფიქრე, ვაითუ არ ჰქონდეთ-მეთქი და

ნეოლითის პატარა პარკით წამოვიდე.

პარები ადრე დედაჩემის ბეჭედი იდო.

მამაჩემის სიკედილის მერე თითოდან წაიძრო და

ამ პარები ჩარები თბილი გამოკერა,

ნიმნობაზე რომ მოუტანა მამაჩემა ბეჭედთან ერთად

და კავლის ხის დიდ ბუფეტში შეინახა.

არ ვიცი, რატომ,

შეიძლება მამაჩემის დავინება უნდოდა,

ვერაფერს გეტყვით.

მომიტანეთ თუ შეიძლება,

პიტის ჩაი და შაქრის ნატები.

აი, ინებეთ,

ვიფიქრე, ვაითუ არ ჰქონდეთ-მეთქი და წამოვიდე.

მერე რა, რომ სიყვითლე შეპარვია,

დიდან იდო ვარდებიან საშაქრები.

ეს საშაქრებ მამაჩემმა მოუტანა,

დაბადების დღეზე აჩუქა.

მისი სიკედილის მერე დედაჩემმა

კავლის ხის დიდ ბუფეტში შეინახა

შაქრის ნატებთან ერთად.

არ ვიცი, რატომ,

შეიძლება მამაჩემის დავინება უნდოდა,

ვერაფერს გეტყვით.

მომიტანეთ თუ შეიძლება,

პიტის ჩაი და შაქრის ნატები,

აი ინებეთ,

ნაბლებინი ხელსახოცით და

აი, იმ პრამა, მოხუცი წყვილის მაგიდაზე დადეთ.

ძალიან მიერის, როგორ ვერ ხედავთ.

მე კი, რაც შემოვედი, იმის მერე სულ ვუყურებ, ვუყურებ და ვფიქრობ,

ნეტავ ერთმანეთს როგორ ხედავენ,

მხოლოდ ერთმანეთს და სხვას ვერავის!?

...არა, არა, გმაღლობთ, მე ჩაის არ ვსვამ,

იცით, არ მიყვარს ჩაი, არც პიტის,

არც წაბლის არომატით,

საერთოდაც, ჩაისთვის არ შემოგსულვარ,

ადრე აქ...

თუმცა ეს გრძელი ისტორიაა,

მის მოსაყოლად ერთი სიცოცხლე არ მეყოფა.

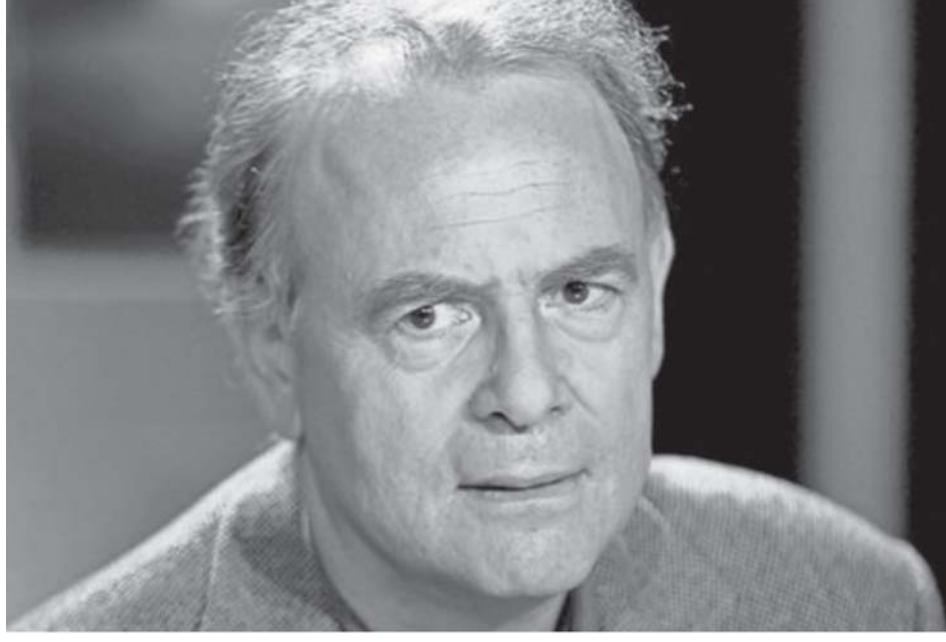
...რა თქმა უნდა, ყელაფერს აქ დაგიტყვებთ,

შეიძლება მამაჩემის და დედაჩემმის დავინება მინდა,

ვერაფერს გეტყვით...

ნუკრი ფირცხალაგას წახატები

როსტომ ჩხეიძე

პატრიკ მოდიანოს პარიზი

— ამ ჯილდოს ჩემთვის გადმოცემა და უკავერებლად მეჩენება და უსაშველოდ მაინტერესების, მე რატომ შემარჩიეთ?

ამას პატრიკ მოდიანოს იტყვის 2014 წლის 7 დეკემბერს სტოკოლმში, ნობელის პრემიის მინიჭების საზეიმო ცერემონიაზე.

არ აკლდა არანაირი ლიტერატურული ჯილდო — ეს საფრანგეთის მეცნიერებათა აკადემიის გრანპრიო, ეს გონიურების პრემია, ეს დელ დუუასიო, ის კი არა, ავსტრიაც უბოძებდა სახელმწიფო ჯილდოს ევროპულ მნერლობაში შეტანილი წვლილისათვის — მაგრამ ნობელის გაგონება მანც შეაუხერხულებდა: განა იმდენიც რა ღვანილი მიმიდლევისო.

არადა, თუ ვინმესთვისაა ალალი ეს პრემია, მათ შორის უსათუოდ პატრიკ მოდიანოს რანგის შემოქმედისათვის, თორემ შვედეთის აკადემია უკვე რამდენიმე წელია ძალიან ითვალისწინებს პოლიტიკურ კონიუნქტურას და შემთხვევიდან შემთხვევამდე თუ ემატება ნობელიანტთა მნერივს ღირსეული მნერალი.

როგორ... იქაც?

იქაც... სამხუაროდ, იქაც...
ხოლო ეს, ახალი ლაურეატი...

ჩვეულ ნოსტალგიასა და ხილვებში, პარიზის მკრთალი თავთელით გასხვიოსნებულ მსატვრულ ნარმალსახვების შთანთქმულყოფის უკუსებულებების ბართა მოსეირი, თავისი ქალიშვილი რომ დაურეკავდა მობილური ტელეფონით და ამცნობდა ამ უმაღლესი ლიტერატურული ჯილდოს მინიჭებას. ამას კი სიხარულზე მეტად გაკვირვება დაუუფლებოდა.

„ნეტა რატომ შემარჩიეს?..“

შესაძლოა გულში კიდეც გაეკანლა, რამე შეცდომა ხომ არ მომივიდა, ისეთი, პოლიტიკური კონიუნქტურისათვის რომ წაადგით, და ამიტომაც გამომარჩიეს.

ოროვ... მაშინ არ ულიდოდა თვით ნობელიც!

თუმც ვერაფერს მოიძევდა ოდნავ უხერხულსაც თავისი შემოქმედებითი ნალვანის კრიტიკის ქარცეცხლში გამოტარებისას და დაშვეიდდებოდა: ეტყობა, გამონაკლისაში შემოვარდი, შემთხვევით გამომართლა, — მაგრამ აგერ, მაინც ასცდებოდა ტრიბუნაზე შემდგარს: დაუჯერდობად მეტვენება და, ეგბა ახლა მაინც ამისხანა ვინმე, რატომ შემარჩიეთო?!

დაე გამოეჩინა უსაშველო ცნობისაზე დილიც, ამაზე მეტს ვერას შეიტყობდა: ოკუპაციის დროის ცხოვრების აღნერას რომ დაუმაღლებდნენ. და ოფიციალურ ფორმულირებაში ამ გარემოებას საგანგებოდ მოგონდოდა.

მეორე მსოფლიო მოის ეს ალუზია კი ერთაშემსახურ ცნობად ათწლეულთა მიღმა და ათქმენებდა: მე მოის პირობი ვიყვავი, უფრო ზუსტად, რადგან ეს პარიზში მოხდა, ჩემს დაბადებას როგორ უკუსებულ ბოლოს პირის უნდა უშამაღლოდებოდა.

მისი შთაბეჭდილები:

იმდროინდელი პარიზის მცხოვრები სურდათ უსაზღვესად და ევინგებინათ ეს.

ისეთებიც რომ იყვნენ, რომელთაც დეტალურად ახსოვდათ ცველაფრინი?

მათ გაუჩნდებოდათ ილუზია, რომ მათი ყოველდღიური ყოფა არც არაფრინი განსხვავდებოდა ნორმალური დროის ყოფითობისაგან.

მაგრამ ეს რაღა იყო, რომ ცოცხლად დარჩენილებს ეს რატომლაც ცუდ სიზმრადი მიაჩინდათ და ამის გამო სინდისი ჰქევიდათ?!

— მოგვიანებით, როცა მათი შეილები იმ პერიოდსა და მაშინდელ პარიზზე ეკითხებოდნენ, პასუხს თავს არიდებდნენ ან დუმდნენ, თითქოს სურდათ, თავიანთი მესიერებიდან ნაებალათ ის ბძელი წლები და რადაც დაემაღლათ ჩვენთვის. მშობლების დუმილმა გვაიძულა, თვითონ წარმოგვედინა ყოველივე, თითქოს მაშინ გვეცხვოს.

ოკუპირებული პარიზი უცნაურ ადგილად გადაიქცევოდა, მისი საიდუმლოებანი კიდევ ერთ საიდუმლოს შემატებდა და პატრიკ მოდიანოს ბავშვობიდანვე შეუდგებოდა კვლევასა და შეცნობას ყველა ამ საიდუმლოს, უპირველესად კი იმ უცნაური სინამდვილისა, მშობლების დუმილში ჩაძირულის, სადაც ადრინდელივით მიედინებოდა ცხოვრება — ეს თეატრიო, ეს კინო, ეს საკონცერტო დარბაზებიო, ეს რესტორნებიო, ეს რადიონდან გადმოღვრილი სიმღერებიო, ეს კინოსა და თეატრების გადავსებაო, იმაზე მეტი მაყურებლითაც კი, ვიდრე მომადელ ხაზი.

თურმე იქაურობა თავშესაფრად უფრო ეგულებოდა, ვიდრე დროსსატარებლად და გამოიდან და გადაიქცევოდა, მათი შემდგომი ბატრიონი, რომ შემდგომილი ყველა, ინლაინურ ტელიკომებასაც გამოხატავდა და საკაფიონი სეკვდასა და სასწავარსაც, მოდიანი დროის მიღმა სამყაროდ რომ მოიხსნიერდა და შეაგონებდა ყველას, ვისაც ყური ასხდა სმენად, რომ შეჭმარიტი მნერალი ყველობითი ახერხებდა დროის მიღმა გადახედვასა თუ გადაჭრას მაშინაც კი, თუნდ ისე მტიდროდ დაკავშირებოდა თავის ეპოქას, რომ ვერსათ გაქცევდა და მის მიერ ჩასუნთქული ჰაერი იმდრის სული ყოფილიყოს.

ნობელის პრემიის მინიჭებისას წარმოქმული საჯარო სიტყვების ერთიანობა ბატრიონი, რომ შემდგომი ბატრიონურ ტელიკომებასაც გამოხატავდა მოინდიურ ბოლოს სეკვდასა და სასწავარსაც, მოდიანი დროის მიღმა სამყაროდ რომ მოიხსნიერდა და შეაგონებდა ყველას, ვისაც ყური ასხდა სმენად, რომ შეჭმარიტი მნერალი ყველობითი ახერხებდა დროის მიღმა გადახედვასა თუ გადაჭრას მაშინაც კი, თუნდ ისე მტიდროდ დაკავშირებოდა თავის ეპოქას, რომ ვერსათ გაქცევდა და მის მიერ ჩასუნთქული ჰაერი იმდრის სული ყოფილიყოს.

ერთმანეთის გასამხნევებლად ადგილად ბატრიონი, რომ შემდგომი ბატრიონურ ტელიკომებასაც გამოხატავდა მოინდიურ ბოლოს სეკვდასა და სასწავარსაც, მოდიანი დროის მიღმა სამყაროდ რომ მოიხსნიერდა და შეაგონებდა ყველას, ვისაც ყური ასხდა სმენად, რომ შეჭმარიტი მნერალი ყველობითი ახერხებდა დროის მიღმა გადახედვასა თუ გადაჭრას მაშინაც კი, თუნდ ისე მტიდროდ დაკავშირებოდა თავის ეპოქას, რომ ვერსათ გაქცევდა და მის მიერ ჩასუნთქული ჰაერი იმდრის სული ყოფილიყოს.

ნობელის პრემიის მინიჭებისას წარმოქმული საჯარო სიტყვების ერთიანობა ბატრიონი, რომ შემდგომი ბატრიონურ ტელიკომებასაც გამოხატავდა და საკაფიონი სიტყვებით კატეგორიული აღნენი მნერლობა „წარმოქმული სიტყვები“ იყო, რომ შემდგომი ბატრიონი სიტყვებით გამოხატავდა და სასწავარსაც, მოდიანი დროის მიღმა სამყაროდ რომ მოიხსნიერდა და შეაგონებდა ყველას, ვისაც ყური ასხდა სმენად, რომ შეჭმარიტი მნერალი ყველობითი ახერხებდა დროის მიღმა გადახედვასა თუ გადაჭრას მაშინაც კი, თუნდ ისე მტიდროდ დაკავშირებოდა თავის ეპოქას, რომ ვერსათ გაქცევდა და მის მიერ ჩასუნთქული ჰაერი იმდრის სული ყოფილიყოს.

ერთმანეთის გასამხნევებლად ადგილად ბატრიონი, რომ შემდგომი ბატრიონურ ტელიკომებასაც გამოხატავდა და საკაფიონი სიტყვებით კატეგორიული აღნენი მნერლობა „წარმოქმული სიტყვები“ იყო, რომ შემდგომი ბატრიონი სიტყვებით გამოხატავდა და სასწავარსაც, მოდიანი დროის მიღმა სამყაროდ რომ მოიხსნიერდა და შეაგონებდა ყველას, ვისაც ყური ასხდა სმენად, რომ შეჭმარიტი მნერალი ყველობითი ახერხებდა დროის მიღმა გადახედვასა თუ გადაჭრას მაშინაც კი, თუნდ ისე მტიდროდ დაკავშირებოდა თავის ეპოქას, რომ ვერსათ გაქცევდა და მის მიერ ჩასუნთქული ჰაერი იმდრის სული ყოფილიყოს.

ნობელის პრემიის მინიჭებისას წარმოქმული საჯარო სიტყვების ერთიანობა ბატრიონი, რომ შემდგომი ბატრიონურ ტელიკომებასაც გამოხატავდა და საკაფიონი სიტყვებით კატეგორიული აღნენი მნერლობა „წარმოქმული სიტყვები“ იყო, რომ შემდგომი ბატრიონი სიტყვებით გამოხატავდა და სასწავარსაც, მოდიანი დროის მიღმა სამყაროდ რომ მოიხსნიერდა და შეაგონებდა ყველას, ვისაც ყური ასხდა სმენად, რომ შეჭმარიტი მნერალი ყველობითი ახერხებდა დროის მიღმა გადახედვასა თუ გადაჭრას მაშინაც კი, თუნდ ისე მტიდროდ დაკავშირებოდა თავის ეპოქას, რომ ვერსათ გაქცევდა და მის მიერ ჩასუნთქული ჰაერი იმდრის სული ყოფილიყოს.

ნობელის პრემიის მინიჭებისას წარმოქმული საჯარო სიტყვების ერთიანობა ბატრიონი, რომ შემდგომი ბატრიონურ ტელიკომებასაც გამოხატავდა და სასწავარსაც, მოდიანი დროის მიღმა სამყაროდ რომ მოიხსნიერდა და შეაგონებდა ყველას, ვისაც ყური ასხდა სმენად, რომ შეჭმარიტი მნერალი ყველობითი ახერხებდა დროის მიღმა გადახედვასა თუ გადაჭრას მაშინაც კი, თუნდ ისე მტიდროდ დაკავშირებოდა თავის ეპოქას, რომ ვერსათ გაქცევდა და მის მიერ ჩასუნთქული ჰაერი იმდრის სული ყოფილი

ვილი პარიზის აღმოჩენას, მაგრამ... ეს განცდა უნდა შეეცვალა ამერიკული ანუ მესამე სამყაროს ქალაქების გადაქცევას მეგაპოლისებად, რაც შემაშფოთებელ მასტაბებს მიაღწევდა. და XX საუკუნის მნერლები ჯერაც რომ ინარჩუნებდნენ ქალაქის მეტ-ნაკლებად „რომანტიკულ“ სახებას და არცთუ ძლიერ განსხვავდებოდნენ დიკინსისა თუ ბოლდორისაგან, მოდიანო დაინტერესდებოდა: ნეტა მომავლის მწერლობა როგორ ასახავს თავის თხზულებებში ამ გიგატურ ურბანულ კონცენტრაციას.

რაო, რას უფასებდა ნობელის კომიტეტი ახალ ლაურეატს?

მექსიერების ხელოვნებას, რომლის მეშვეობითაც ალებეჭდა მოდიანოს მრავალი შეუმჩნეველი ადამიანის ბედისნერა.

ეს კომპლიმენტი მე ნაკლებად მეუთვისო, — ასეთი მოერძალებული პიროვნება სხვას ან კი რას იტყოდა, და ყოველივეს „გადააბრალებდა“ მეხსიერების ნაშანთვისებას, რომელიც ცდილობს წარსულის ყველა ნაკუნი, უცხო და უცნობ არსებათა მიერ მინაზე აღბეჭდილი ყველა ნაკვალევი შეაგროვო.

და ესეც მისი დაბადების წელს — 1945-ს — უკავშირდებოდა.

— ამ თარიღა, როცა ქალაქები დაინგრა და მოელი მოსახლეობა აღიგავა პირისაგან მინისა, სხვა ჩემი თანატოლებივთ, უფრო მგრძნობარედ აღმაქმევინა ხსოვნისა და დავინცების თემა.

და ძალაუტანებლად წამოაგონდებოდა მარსელ პრუსტი: არა მგონია, წარსულის ნაშთთა დამახსოვრება შესაძლებელი იყოს იმაზე უფრო ძალუმად და გულწრფელად, ვიდრე ეს მან მოახერხა, მის მიერ აღნერილი XIX საუკუნის საზოგადოება ახლაც ცოცხალია. პრუსტის მეხსერება „ცოცხალ სურათებად“ აქცევს წარსულის ყველა დეტალს.

პრუსტის მიღწევა პრუსტის მიღწევად, მაგრამ... კმაროდა კი მექსიერება ამხელა ტვირთის ასანევად, გარდასული ჟამის სურათთა აღდგენა რასაც ჰქია?

ადრე მოდიანოს ეჭვიც არ ეპარებოდა მეხსერების, მით უფრო გაფასვებული, ალესილი მეხსიერების ძალმოსილებაში, აგერ თუნდ „დაკარგული დროის ძიების“ 15-ტომეული რასაც უდასტურებდა, მაგრამ ამჟამად, შვედეთის აკადემიის ტრიბუნაზე მდგომი ნეტა კვლავაც უყოყმანოდ იზიარებდა ადგილებრ წერება?

ვაი, რომ ვედარ!..

სინაუზული აღნიშნავდა, რომ მექსიერება უფრო ნაკლებ დარწმუნებული იყო საკუთარ თავში ამეზიასა თუ დავინცებასთან ჰქინიებისას.

ეს კი გითვალსაჩინოებდა მეაცრ რეალობას, რომ დავინცების ასეთი მოძალება ყველაფერს როდეს აფარებდა.

ამ მჭიდროდ შემოგარსული რიდის გარღვევა გირევად.

და თუ ნობელის კომიტეტის წევრებს მთლად ზუსტი ფორმულირებით ვერ განესაზღვრათ პატრიკ მოდიანოს მნერლური ღვანლი, ამას ხომ უთუოდ გრძნობდნენ, ამ რიდის ჩამოგდებას რომ ლამობდა, რაღაც მიჯნის იქით გადაბიჯებას, რთადიციის ფესვებით კრო უზვად ადგილობრივ და მოხადენილად, მაგრამ თავისი იეროვნულ კვეთორად და მოხდენილად აღბეჭდავდა თანადროულ ფრანგულ — და არამარტო ფრანგულ — მხატვრულ აზროვნებას და კარგა ხანია უიმისოდ წარმოუდგენელი შეიქნებოდა სალიტერატურო პროცესი, გამოიახილი მოდიანოს გამორჩეულობისა აგერ ჩვენს მნერლობასაც რომ გადმოწევდებოდა ახალი ასწლეულის დამდეგსვე და მისი ორი თხზულებაც გამოჩნდებოდა ქართულ ენობრივ სივრცეში და ესეიც, თქვენი მონამორჩენილის კალამის რომ ეკანა გვევადებად.

ეს ინებოდა გამომნაურება მოთხოვებების (კიკლა თუ რომანზე „უცნობი ქალები“, აკა ენუქიძის მერი გადმობდებულის, გამომხარეული კი ჩართოვდა ჩემი „უკანონ გამოსვლების“ ციკლში სათაურით „გასროლა — შარაგანიდა“ („ჩევნი მნერლობა“, 2001, 20 ივლისი), ფრანგი კრიტიკების მოსაზრებებსაც რომ მოხმობდი, ფრანგული სალიტერატურო პროცესის სათავეში რომ მიუჩენდნენ ადგილს პატრიკ მოდიანოს... და ეტყობა, უკვე იმ დროიდან ვგულშემატევირობდი ნობელის პრემიისაკენ გზის გასაკლევებად.

ისევე როგორც ვგულშემატევირობდი პარიზი.

ისევე როგორც ვგულშემატევირობდი ორპან ფამუქს.

ისევე როგორც ვგულშემატევირობდი

ქან-მარი გუსტავ ლე კლებიოს.

სამივეჯერ გამიჭრიდა ვარაუდიც და გუმანიც.

თუმცა მე ქართველ მნერლებს ვგულშემატევირობ, მაგრამ...

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩართული!

ეტყობა, მთლად ჩემი გემოვნებაც არა წყვეტს ნობელის პრემიის დარიგებას და რაღაც სხვა მოტივებიცა იქ ჩ

თახტი

არ მყავს მოცილე,
ვიცი, ნაღდია,
ეს ტახტი მხოლოდ
ჩემი ტახტია.

ღუმელთან ახლოს დგას მოჭრიალე,
უბრალო ხისგან გამოჩორებილი,
სადაც ჭვარტლი და კვამლი ტრიალებს,
მორჯმით ზის თქვენი მონა-მორჩილი.

ეს არის სულ მე რაც მაბადია —
სამეფოს ჭიპი, და ვინ დამიშლის,
ნებაზე ვმართო — ჩემი ტახტია
მუთაქებით და ჭრელი ბალიშით.

ჩემს დაძახილზე ურიცხვ უნაგირს
არ მოახტება მხედართა წყება.
არ ჰაჯილდოებ ხალხის პოეტებს,
სადაც ჰარემის მამალი წვება.

პროტესტის ცეცხლი რომ არ მოედოს —
მეაბოხებს თავი რომ შერჩეთ.
არ ვაჯილდოებ ხალხის პოეტებს,
არც ვეცერები აბეზარ ერმებს,

და მაინც, მაინც,
ტახტი ტახტია,
თუ ერთგულია, თუკი ნაღდია,

მხნე და მორჩილი არც ის დაეძებს
მდიდარ მონარქს თუ პირქუშ მბრძანებელს.

თუმც გვერდებს ლამით უხრავს თაგუნა,
არ წუხს იღბალმა მე რომ მარგუნა.

ერთგულ სამსახურს არ დამაყვედრის,
მასაც ჩემსავით დრო და ხანი ჭამს
და მაინც ემაყოფილია ხვედრის —
არ ვუფენ სისხლის წითელ ხალიჩას.

ფურგალმა ისე მოახარატა,
რომ ვერ აცდუნოს სიტყვა დალატმა.

მამშვიდებს, როცა ზურგს მაქცევს მუზა,
როცა ამსხვრევენ მთვარის მინანქარს.
საიდუმლო სკივრს ხელს გადაუსვამს
და გაუმხელელ ფიქრებს ინახავს.

სხივებს უგზავნის მზე გადახრილი
და ამ სითბოთი კურნავს ნაწოლებს,
სულ მიერთგულებს, ვიდრე დალილი
უკანასკნელად მხრებს დავაზომებ.

გვინდა თუ არა, წლები ჩეარობენ,
სიცოცხლის ბალას უამი მიცელავს.
აპა, ეს ლექსიც მან მინყალობა,
ამ ტახტზე შენთვის რომ დაინერა.

კავკასიონი

ახლა ხევებში შეყვარებული
ლურჯი ნისლები წვებიან.
უფსკრულზე ჯიხვის ელვა-ნახტომი
რამდენჯერ დამსიზმრებია.

ღმერთმა მოჰკითხოს,
ვინც დაგვაშორა —
მთები ცერებზე დგებიან,
მონატრებული ის მწვერვალები
ჩემი ჭალარა ძმებია.

გასხვოსნდება მადლით ხარება —
რეკენ და რეკენ ცისკრის ზარები.
გაბრუებული იღბლის ქარებით
ვერც მე მოვიშლი გზებზე ხეტიალს.
ვით შემოგფიცო,
სულ მეყვარები,
როცა ეს გრძნობა უფრო მეტია.

რამდენ ოცნებას ამსხვრევდა მეხი,
ელვა, რიყეზე გაერულ ნალების.
მანიც ხომ იცი, ძიღმიაც მტეხენ
შენი ღვთიური ნალურსმალები.

ვერაფერს გეტყვი მომავალზე
და ვერც ნარსულზე,
დღევანდელზე ხომ — მითუმეტეს,
თვითონაც ხედავ...

ვანო ჩხიკვაძე

მოდი, ჩამოვსხდეთ მდინარესთან,
ხიდის ყურის მათხოვერებივთ,
და გავისხენოთ უძველეს დროში,
პოეტის ლექსში,
მეოცნებე შეყვარებული,
ძინაში საგე მთვარეს როგორ გადაეხვია...

მას შემდეგ ისე განიავდა ათასი წელი,
რომ ატყორცილმა წყლის შეეფებმა
უკან დაბრუნება ვერც კი მოასრეს...

ნეტავ ჩვენც ხომ არ გვეცადა ბედი —
აგე მთვარე და აგე მდინარე —
ადრე თუ გვიან მაინც იტყვის წყეულ სიმართლეს,
ჩემი სიცოცხლის შავი ყუთი, —
ბოლო სონეტი,
რომელიც ჯერ არ დამინერია.

მოდი, ჩამოვსხდეთ მდინარესთან...

დირექტორი

გველი სავარძელში.
გესლი ენიდან და
გესლი თვალებიდან.
გნდერული თანასწორობის
პროეტის ნაყოფი,
გარედან ქალი,
შიგნიდან ჭრელია
და კაბინეტი ხანატრი ხვრელია.

გველი გველია —
თავებს იწონებენ
გარს შემოსხედარი სქელგავა პითონები...
სავარძლის წითელ ხაოზე
ზანტად იზმორება
მათი მფარველი,
რომელმაც იცის
დღრო და დრო მუზეუმის ცოცხალ ექსპონატებს,
როგორც ვოლიერის სტაჟიან მხეცებს
კურდღლებივთ თუ არ შეუძახა,
არ დაინდობენ...

გველი სავარძელზე,
უმადური, ციცისისხლიანი,
მთვლემარეც ფხიზლობს,
ძიღმით თავისი
გესლი რომ არ გადაეყლაპოს.

ნავიდა ომი.
კედელს ჭრილობები დაუტოვა —
ნაბზარებსა და ნატყვიარებში
ახლა ბელურები ცხოვრობენ.

ნავიდა ომი.
როგორც ჩიტებმა,
ნაღმის ნამსხვრევებით
დაკბეჩილ სხეულში
ჩვენც ჩავიბუდეთ...

ფარებიდან ნასული მტაცებელი
ვიცი, ერთხელაც შემობრუნდება,
ჩვენ და ბელურებს,
ბუდებიდან ამოგვსხამს და,
ონავარი ბიჭივით
უბით ნაგვიყვანს.

ნავიდა ომი!
ვითოომ ნავიდა?

ვაკის პარკშიც ცხელა,
მუშტაიდშიც ცხელა,
ჰაიდ პარკშიც ცხელა და
საპარაშიც ცხელა.

ეკრანზე კი ნებივრობს
ლამაზმანი, ქერა.

დამის ნელსაცხებელი,
პენუარი. პუფი.
ორი ნახევარსფერო —
დაბნეული ტყუპი.

მეცხრე ავენიუზეც და
ბალახვანის ჩიხშიც,
ერთნაირად დასჩემდა
ადამიანს შიში.

აქაც, იქაც ჰალსტუხი,
ერთნაირად უჭერო,
ყველგან მთვარი არის
გამოიძლონ კუჭი...

მეექცე დღის მცდელობა,
სულ გამოდგა ფუჭი,
რა ვთქვა,
ადამიანს და
უფალსაც რომ უჭირს...

უხსოვარ ხნის ბებერი
გვზერავს მთვარის ლუპით.
ორი ნახევარსფერო —
დაბნეული ტყუპი...

კამამა წყლის აუზი.
ბრასით გადასერა,
მე რომ იღბალი მქონდეს,
ეს შიშველი ქერა...

მუშტაიდშიც ცხელა და,
ჰაიდ პარკშიც ცხელა...

გაკედონელი

გარეშეს, შინაურს, უმადურ ნათესავებს,
ხელები უჩვენე ალექსანდრე!

ჰო, ეგრე, ალალად გახსენი მუჭი,
თან რომ არაფერი არ მიგაქვს ბლუჯით.

ნახოს მტერ-მოყვარემ,
ნახონ მეგობრებმა,
რაღაცას მალავსო, თორემ ეგონებათ.

მსოფლიო ფეხევეშ ამოიდე,
სიკვდილის გული კი ვერ მოიგე.

სუყველას — უიღბლოს, იღბლიანებს,
ნაიყვანის, მზაცვრებს და ნიღბიანებს.
„სიკვდილი არასდროს იგვიანებს!“ —
გალიის ლომებმა იღრიალეს.

გეგონა სულ ასე იქროლებდი —
ვაი რომ ყველაფერი უცებ არი.
ყველაზე ალალად გაგლოვებდა,
საფლას ფლოქს დასცემდა ბუცეფალი...

ვიდრე გზას გაჰკვალავ ჰადესამდე,
ხელები გაშალე, ალექსანდრე!

რთხოებულათიანი

პიკეტი.
გზები გადაგვიკეტეს.
დასჯილი ბავშვივით სლუკუნებს სიკეთე.

მოელს სიმღერები მხნე და ნაღვლიანი.
დარბის ატომატით ყველა დარეხვილი.
შევარდა ფარებში თობმოცდაათანი,
ნლები მშიერი და კბილებალესილეს.

როგორ დაემგვანენ ყაშაშა სვავებს —
თუ ღვინონ არა აქვთ
ცხელ სისხლსა სვამენ.

ტყვიით და დანით ირჩევა სამართალი.
რაც გულში ბოლგა აქვთ,
ის შებლზე ანერიათ.
ყველა შემლილია, ყველა ავად არის,
ხერებას საქართველოს გადახსნილ არტერიას.

ამაყმა ულაყმა აღვირი წაგვართვა,
უფსკრულში ჩაქანდა ციცაბო დაღმართით.

დიდმა სალოცავმა ბევრჯერ დაიკვნესა,
დღემდე ვერ იშუშებს მძიმე ნაიარევს.
როგორც მარბიელმა, ეგრე აგვიელეს და
ბოლოს უსახელოდ გაქრნენ, გადიარეს...

ხრჩოლას თავახდილი შუშა ნიშადურის —
უამი ცრუ გმირების — ოთხმოცდაათანი.

სადღაც სამრეკლოზე, ვიდრე იმარხულებს,
ზარებს ჩამორეკავს ვიღაც მადლიანი.

ნიკალა

ნეგატივს ფოტოგრაფი წყალში ალივლივებს,
მულავნდება ჯგუფური სურათი, ფაქსიმილე.

რამდენი თავადი,
რამდენი ლოპანა,
ქალი ლამაზმანი, ჩიხტიკოპიანი.

რამდენ პატიოსანს ან რამდენ ჩალიჩას,
იტევდა ქალაქი,
ჭრელ-ჭრულა ხალიჩა.

ანგალი ანგლობდა, ბარიგა ბარიგობდა,
მევახშე ფურცლავდა ვალების დავთარს.
ცხოვრობდა იმედოთ მდიდარი ლარიბობა,
თუ იყო საფქვავი, წისქვილი ფქვავდა.

და მხოლოდ ის ერთი,
დიდი მარტოსული,
უილბლო ილბლიანი, კენტად ამოსული.

ციური მუზების თანამენახე,
ვერც შეიფერეს და ვეღარც შეინახეს.

დუქნებს გენიოსის დარჩათ ავტოგრაფი,
თავად — კიბის ძირში
ცოცხლად, სარკოფაგი.

სულში უყვაოდა ვარდი ასიოდე,
ინვა, კიბის მტვერი თავზე აცვიოდა.

ვინ იყო გამკითხავი, სციოდა, შიოდა,
ზოგი ადიოდა,
ზოგი ჩადიოდა.

მოკვდა, აისრულა რაც კი დაიქადნა,
ინვა ულიმილო,
მეტყველი მუნჯი.
არყაინ ჭიქაში თვრებოდა ქინქლა და
პალიტრას კოცნიდა შემხმარი ფუნჯი...

ვიდრე მოგონების კიბეს ჩავივლიდე,
ხსოვნა — ფოტოგრაფი ნეგატივს ალივლივებს.

ჩემი მასპინძელი,
კიბის სამოთხედან,
ველი, ნუკრის თვალით როდის გამომხედავს.

ეზო იტალიური,
აივანი ფრთასავით.
სოსისი და პიურე —
მიდის ლუდის ბაზარი.

ორნახადი არაყი
საფეტქლებს შეახურებს.
ტუჩებს ელამუნება
თეთრი გოგოს საყურე.

მიდის ლამე.
თავზემოთ
სავსე მთვარე ხატია,
მთვარეცა და საყურეც
ყალბი ბრილიანტია.

შფოთავენ და ბორგავენ:
— ხალხო, რა დროს ძილია,
რომ გაცოცხლდეს, მეორედ,
გავირიავდით ილია!

ეკრანიდან ცვედანი
გვმოძლვრაგს ტელე-ჰუჭია —
ღამის ეზოს ალვიძებს
მთვრალის „სანტალუჩია“.

ეზო იტალიური,
კუბიზმი და გოთიკა,
უსმენს პატრიოტების
უკანასკნელ მოჰიკანს.

უბედობის საწყისი
დროა დავათარილო —
რაღაც სუ არ ხდება,
რაღაც ასე არ იყო!

აიშალნენ, ეს ღამეც
იყო, არა იყო რა...
ქვაფენილზე თუნუქის
„კილკის“ ყუთი მიგორავს...

თვალს დავხუჭავ.
წვიმა ხელს ჩამკიდებს და შენთან მომიყვანს.
აქ ისე არ ხმაურობს.
კარამიტზე გადარბიან ციცქანა ჯამბაზები.
ქარი გადასწევს წვიმის ფარდას,
მაგრამ მანც რას დავინახავ,
წვიმას წვიმა ენაცვლება — გრილდება ჰაერი,
ხასხასდება მინდორი.
სიცხით მოყინული სათიბის ბალახი
ჩვენს თვალინი ცოცხლდება,
ხალისობს, იზრდება.
ქოხი ჯერჯერობით მყარად დგას და
უძლებს ქარისა და წვიმის შემოტევას —
შიგნით არ უშვებს გიუურ შხაპუნას.

მუხლებზე დამდგრები, ვხედავთ ვაზის მწკრივებს,
როგორ ჩამოსდის ლურჯ ზოლებად შაბიამანი
და აქოჩილი რუ ვენახში შემოსავარდნად
როგორ ძალაობს.

ვუსმენთ წვიმას!

ზოგჯერ გარეთ თავგაყილებს,
წვეთების ძაფები თმაში გვებლანდება,
გაცრეცილ სახეს მოგიახლოვებ.
მერე ხელისგულს ჩავაყილებ შენს თმას და წყალი
ჩამოურბენს ყელს და გულისპირს,
ხედავ, როდინდელმა წვიმამ დაგვიძახა?
არ გამიცივდე,
მოგეხვევი და მაგრად ჩაგიხუტებ:
— შენ ხომ ჩემი ბავშვობა ხარ!

სიცხითი ლექსი

უნდა გახსოვდეს, ჩვენს საშველად არავინ მოვა,
ვინც სატყუარა ძვალს გამოლრლიდა.

თქვენ ხართ თაობა განწირულთა.

უილბლო ხროვას

ხმას ვინ მოგაწვდენთ ან გაღმიდან ან გამოლმიდან.

ფოლიანტები იხსენები მათ სივერაგეს,
როგორ „უშველეს“ უწყინარ ტომებს.
ან მავთულხლართებს ვინ შეგვატყვა,
სპექტაკლებივით რომ დგამენ ომებს.

მათ დაარწიეს დღეს ახალი კერპის აკვანი —
ფულის მანქანას რომ ვცეთ თაყვანი.

ადარც ერთი გზა რომში აღარ მიდის,
და შენც ფეხსანმენდი ტილო ხარ.
დგახარ უნუგეშოდ გადაღლილი,
გიცვლიან ენას და კილოკავს.

ეკრანი, სერიალმა სიბილნის ტირაჟით
შენი მეტყველება წალეკა, წაბილნა,
რად გინდა წარსული, დღევანდელ მირაჟით
იცხოვრე — უარი ძვირფასს და საფიცარს.

ეჭ, „ადამიანი“
ადარ უდერს ამაყად,
დირიჟორს გიღალატა კამერტონმა.
ჩამოტყდა მზის ტოტი,
რა მოგდის?

ავად ხარ? —

თვალებში სიცივე ჩაბეტონდა.

როგორ დავიჯერეთ, ან ვინ მოგვაფიქრა
ჭიქა შხამს, მოვა და ვინმე ხელს აგვირავს.
პირიქით, გაქეზებს, მოგარგებს ალიკაპს:
— მეორეს მოუკიდე, პირველი ჩაგიქრა!

— გახსოვდეს-მეთქი, ჩვენს საშველად არავინ მოვა,
დამზვარ სულზე რომ სული შეგიბეროს.
ამ ქვეყნის შეილობა თუ ვერ შეიფერე,
უცხო და უმძრახი უნდა შეიფერო.

ხედავ, მერამდენედ გაქრა ქიმერა,
მარადიული მტერი გვიბერავს.

რა მომასვენებს, ვიდრე მყავხარ გადასარჩენი,
ვიდრე ახალი ინერება წიგნის სარჩევი.

უნდა ვუფრთხილდეთ ნაცად „შოუმენს“,
ვერც ბოლო შანსზე ვერ ვიტყვით უარს.
თორემ მენავე ხოფს თუ მოუსვამს,
ვეღარ ვთხოვთ უკან დაბრუნებას —
მენავე ყრუა!

ერთხელაც უნდა გაიბრძოლოთ, ძვლებო, ბებერო,
თორემ ბობიქარ წმინდა გრძნობებს მოედო ობი,
უქმად ჰკიდია კედელს ორი ნახევარსფერო,
ორი დედა-ღორის სათქველეფი გობი.

მორიგი ისტორიული ფურცელი სარაჯიშვილის ცხოვრებიდან

გივრის მნახველი და მომსწრეა შენობა, რომელშიც
დღეს მნერალთა სახლია განთავსებული და რომელიც
1905 წელს დავით სარაჯიშვილმა ააგო. მისი დაბადების
დღისადმი მიძღვნილი კვირეული ყოველ წელში იმა-
რთება მაჩაბლის 13-ში და დავით სარაჯიშვილისა და მისი
მეუღლის, ეკატერინე ფორაქიშვილის მრავალმხრივ მოღ-
ვანებისას და დაშასხურებას ასენებს საზოგადოებას.

ორი წლის წინათ სარაჯიშვილის დაბადებიდან 165
წლისთავი ფართით აღინიშნა, მოწყობა გამოფენა და გამა-
რთა სამეცნიერო კონფერენცია. შარშან გამართულ
ლონისძიებაზე სახელნოდებით „სარაჯიშვილის სტიპე-
დიანტები“, გახსენებს მისი ლაპანლი განათლების სფერო-
ში და ის ადამიანები — ცნობილი საზოგადო მოღაწეები,
მეცნიერები და ხელოვანები, რომელთა განათლებასა თუ
პროფესიულ წარმატებაში უდიდესი დამსახურება
სწორედ დავით სარაჯიშვილს მიუძღვის. გამოიფინა მათი
ფოტოსურათები, პირადი წივთები, ნამუშევრები. ექსპოზი-
ციაზე წარმოდგენილი იყო მასალა როგორც საოჯახო
კოლექციებიდან, ისე სამუშეულო ფონდებიდან. გაიმარ-
თა ლექციები და დისკუსიები.

წელს მნერალთა სახლმა მესამედ უმასპინძლა კვი-
რეულს. ამჯერად, ღონისძიების მთავარი თემა გახლდათ
სარაჯიშვილების იჯახის მიერ განხორციელებული და
განუხორციელებელი სამშენებლო პროექტები და XIX-XX
საუკუნეების გასაყარზე თბილისის ურბანიზაციაში შეტ-
ანილი წვლილი. დიდი ინტერესი გამოიწვია გამოფინვანი, რომელიც
საქართველოს ეროვნული არქივის ისტორიული ფონდის დაბადებით მოწყობა. დამთვალიერებელი
გაეცნო დავით სარაჯიშვილისა და მისი მეუღლის, ეკატ-
ერინე ფორაქიშვილის დაკვეთით შესრულებულ არქიტე-
ქტურულ პროექტებს. მათგან ნანილს ხორცი შეესხა, ნან-
ილი კი განუხორციელებელი დარჩა.

მნერალთა სახლის ორ დაბაზში გამოფენილი სამ-
შენებლივ პროექტებით ძველი თბილისი ევროპული იერ-
სახით ნამობინდა, დედაქალაქის არქიტექტურის ის-
ტორის ფურცელები გადაიშალა. სამუშავო, დავით
სარაჯიშვილისა და ეკატერინე ფორაქიშვილის ძალ-
ისძმევით აგებული შენობების უმეტ

2015 წლის 28 ოქტომბერს თბილისის საკრებულოს თამარ მეფის სახელმძის დარბაზში გოდერძი ჩოხელის სახელმძის ლიტერატურული კონკურსის (მინიატურის უანრში) — „ერთგულება“ — გამარჯვებულთა დაჯილდოება გაიმართა.

კონკურსის ორგანიზაციონი ფონდი „კულტურათა დიალოგი“. კონკურსი გაიმართა საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს პატრონაჟითა და თბილისის მუნიციპალიტეტის საკურებულოს მხარდაჭერით.

შიურის წევრები იყვნენ ფილოლოგის დოქტორები, პროფესორები, მწერლები: ამირან არაბული, მანანა კვაჭანტირაძე, მაკა ჯოხაძე.

სალამო გახსნა ამ კონკურსის სულისჩამდგმელმა და იდეის ავტორმა, მხატვარ-მა ირმა სანაძემ.

გოგა პიტინაშვილის ხელოვნების საყმანვილო ცენტრმა — „არტ-პოლი“ — წარმოადგინა გოგერძი ჩიხელის მინიატურების მიხედვით შექმნილი მონოსპექტაკლი.

მსახიობები ნანა შონია, დები ნანა და ლილი ხურითები კითხულობდნენ კონკურსში გამარჯვებულთა მინიატურებს.
საღამოს მუსიკალურად აფორმებდა თბილისის სახელმწიფო კამერული

ორკესტრი „საქართველოს სიმფონიუმა“.

ყოველივე ამის ფონზე ჯილდოვებრნენ გამარჯვებულ ექვსეულს საპატიო სიგელებით წიგნებითა და ფულადი პრემიებით.

პირველი პრემია წილად ხვდა ნინო ქადაგიძეს, მეორე — ბაჩინ კვირტიას, მესამე

— მარიამ ნიკლაურს, საუკეთესო ექსპეციულში მოხვედრის პატივი ერგოთ ნანა ჭილაძეს, ლანა მანველსა და ნინო სადღობელაშვილს.

— 28 ၣိုဒ္ဓမာရီ — ချေ ပုဂ္ဂန်၊ အရှင် ရွှေတော်၊ နှေ့သူလွှာပိုကြော် လုပ်နေဆိုပါ၊ အရှင်မျှ
ကာရွတ်လွှဲ မေးပါဒ်ဖြစ်လွှဲ စိတ်ပွဲပါဝါဆိုမှု မိမိလွှာပိုကြော်၊ မိမိ စာအာဇာပိုင်း နာမလွှာပိုကြော် မြတ်မှု
— ကြေးပါဒ်ဖြစ်လွှဲ၊ ဘုရားလွှာပိုကြော်၊ အောင်အောင် အောင်အောင် အောင်အောင် အောင်အောင်

ასეთი კი იმის შესახებაც, თუ რა შთაბეჭდილება დაგვიტოვა კონკურსმა უიურის წევრებს.

მეჩხერდება, ტბები, მდინარენის წყლებში ისევე სძირი რამით საყვარელი ქალაქი კართული ენა, მისი ძარღის ქადაგიდე

ლობს, არამედ თავისი წარმოსახვით, იდიო-
ოგებით, ტროპებით, მეტაფორებით ისევ
ასხივებს სითბოს, ისევ აფრქვევს სურნელს,
ისევ გააჩნია გემო, არომატი. ისევ მყარად,
ფეხდაფეხ მიჰყვება ჩვენს ფიქრებს, აზრებს,
განცდებს, ემოციებს, ისევ აღეჭვატურია,
ისევ ჰარმონიაშია მათთან. უცნაურადაა
დანამული, თბილი და ნოტიოა მისი უანგ-
ბადი, ზამთრისპირა ბუხარივით გვიკიდებს
ცეცხლს, თავისკენ გიზიდავს, გითრევს,
აუნტირისძის აპარატიაბს...

მეტ-ნაკლები სიძლიერით დაწერილ ამ მხატვრულ ტექსტებში სიმყარისა და იმე-დის მომგვრელი იყო ჩვენთვის ის ფაქტიც, რომ თითქოს მათ შეგრძნებებს, წარმოსახ-ვებს, ცხოვრებას არ შეხებია ზერელობის მაუწყებელი ტემპი და ყოველდღიურობის ამათ ფუსტფუსი. უმრავლესობამ პატიოსნად იშრომა, ვენახში გასული გლეხივით გაისარჯა, სიტყვაზე იფიქრა, იმუშავა. სიტყვით გამოხატადა სიტყვით გაუფრთხილ-და მარადიულ ლირებულებებს, უფროს-უმცროსობის ტრადიციულ ინსტიტუტს, ნინაპრების, მოხუცების, ბებია-ბაბუების სიცონას, სიყვარულს, ნუხილს თუ ტანჯ-ვას უნებლიერ ჩადენილი შეცდომებისა თუ ცოდვების გამო. დაბადების სიხარულსა თუ გარდაცვალების სევდას. ჩვილის გაჩენით მოვრილ აღმაფრენასა თუ მოხუცის სანთერლივით გალეული ცხოვრების აღსასრულს.

მათი კითხვის პროცესში ჩვენ ვხედავდით ლიტერატურის ამ უანგმა, მინიატურამ, გულის-გულში, უფრო ზუსტად, გასაოცრად ქართულ სიტყვა — დვრიტაში — მოძალირეობითა და სიტყვათა მინიმალური რაოდენობით როგორ დაიტოა ამბები, ფაბულები, შინაარსები, რომანის სივრცეებს რომ ეყოფოდა. ოდესლაც წაკითხული ინფორმაცია გამახსენდა — მეოცე საუკუნის დასაწყისი და პარიზში ჩატარებული კონკურსი — „ყველაზე მოკლე მოთხოვბა“: სამუდამოდ დამამახსოვრდა გამარჯვებული ქალაბატონის ტექსტი: „ვცვლი ქალის ახალთახალ ძვირფას საღამურს ბავშვის ძველ, ნახმარ ეტლზე“.

ღამის პერანგიდან ეტლამდე — ამ სივრცეში მთელი ცხოვრების ისტორიაა ჩატეული.

ზუსტი შეგრძნებები და ცხოვრებისეული ისტორიები ქართველი კონკურსანტების ტექსტებშიც იკითხებოდა. „ლიტერატურული გაზეთის“ მკითხველებს შესაძლებლობა აქვთ, ეს შთაბეჭდილებები გაიზიარონ.

პარმ კვირტია

ანგა

და მაგარების ბინაში, დადანახების გვერდი გვერდართ: მე, ჩემი ცოლი, ჩვენი შვილები — ორი ბიჭი, მათი ცოლები, მათი შვილები, პატარები; დედაჩემი და მამაჩემი, ორი პოლიციელი, რომლებიც დიდი გულმოყვავებით აცხებენ ოქმს და ნამდაუნუმ იქვე, სავარძელში მოკალათებულ და მომლიმარ კიდევ ერთ ადამიანს ღიმილნარევი თანაგრძნობით გახედავენ ხოლმე. ის კიდევ ერთი ადამიანი ბებიაჩემია. ბებიაჩენი. მამაჩემის დედა. 98 წლის მოყრილი. სულმთლად თეთრი, ქათქათა თმით, წარებითა და პირისახით. ზის ეგრე, ჩუმად, კმაყოფილი და ჯიბრიანი სახით. არავის უყურებს, დედაჩემის დაფარებული პლედი გვერდზე გადაუგდია. დროდადრო საკუთარ ხელებს დახედავს, მერთალად ჩაეღიმება და ისევ მიასტერებს მოწიურულ, თაფლისფერ თვალებს მოპირდაპირ კედელს. ფრჩხილები მიწით აქვს ამოგვეხული. თმა — ქარის, წვიმისა და დაუბანლობისგან გახეშეშებული და გაქუცული, გაწენილი. ქალბატონი რამდენი ხნის წინ დაიკარგა? — გვეკითხება უფროსი პოლიციელი. ერთი კვირის წინ, — პასუხობს დედაჩემი და ბებიაჩემს მწყრალად გახედავს. ავად რამდენი ხანია, რაც არის? — ახლა მეორე პოლიციელი ეკითხება მამაჩემს. — სკლეროზით? დიას. მამაჩემი დედაჩემს გადახედავს. მეხუთე

იმ დამით, თვალით უნახავი ბაბუა ვნახებ
სიზმარში. სერგი. ანეტას ქმარი. ჩემს და-
ბადებამდე კარგა ხნით ადრე გარდაცვ-
ლილი. გახარებული მეუბნებოდა, სული
მოვითქვი, თვალებში გამოვიხდეო.
სუნთქვა აღარ შემეძლოო. ახლა რაღა მი-
ჭირსო. ისეთი ბედნიერი იყო... მეორე დღეს
სოფლიდან ნათესავებმა დამირეებს, საყვე-
დურებით. რა გაწყენინეთ, სოფელში ჩამო-
სულხართ და უკან ისე წასულხართ, არავინ
გვინახულეთო. ვეუბნები გაკვირვებული,
ღმერთი, რჯული, არავინ ვყოფილვართ
სოფელში ბოლო ორი თვეება, რას გვსაყვე-
დურობთ-მეთქი?.. რას ქვია, არ ყოფილხ-
ართო?! — აქეთ შემომიტიეს, — სერგის
საფლავი აპა ვინ ინახულაო?!. წელამდე
ბალახით რომ იყო დაფარული, პირშმინდ-
ად არის გასუფთავებული, საფლავის ქვა
განმენილია და ირგვლივ ყველაფერი

მარიამ ნიკლაური

ଡାକ୍ତରିଗୁଡ଼ି ଶେରଙ୍ଗେଣ୍ଡି

ყოველ ჯერზე ა ახლიდან იწყებოდა
„შესაქმე“, საგულდაგულოდ აერთიანებდა
ხე და ქვა განსხვავებულ ამბებს. ახლიდან
ქმნიდა და ისეთი მონადინებით, თითქოს
ეს ბაგუნი ღვთის სუნთქვა ყოფილიყო და
ჰა, საცაა ქაოსიდან უნდა შობილიყო ახა-
ლი და უკცხო სიმართლე, არაფრის მსგავა-
სი. ქინძი აუცილებლად „აკალა“ უნდო-
და. მწვანე წვრილი სათესლე მარცვლებით
ეს დაკაკლული თავები უფრო მძაფრ სურ-
ნეოს ინახავდა თავის ჯულში, ვიდრე ქინ-

ნანა ჭილლაძე

၃၀၆

ଲୀ ତେତରୁୟୁଳୀସ, ଶ୍ୟାମ ଅରାଫରିସ, ଅରଚ କିଥୁ
ନୀସ, ଅରଚ ଓରାକୁଶିସ, ଅରଚ ବ୍ୟନାବୀସ ଆମିଲୀସ
ଅରଚ ଗାଦାଥେଲୀଲୀ ଶ୍ୟାମଗୁଣୀସ, ଯେ କୋ ଅରା
ଫା, ଦେବୀଏକ୍ଷେମି ହିଂସି ପାରଦେଶସାତ୍ କ୍ଷାରଗ୍ରୀ
ଦେଖିଲୁ ଶ୍ୟାମନେତ୍ରି ତିତକ୍ଷେତ୍ରି ମେରୀ ଯେ ସାମାଜିକ
ସାରତାବୀ ମିଳିଲି କ୍ଷିଲାଶି ଗାଦାଧରକାନ୍ଦ୍ରେଦେଖି
ଦା ଦା ଥେବୁ ଫୋଲିଗ୍ରା କ୍ଷେତ୍ରରେଦେଖି ମକ୍ଷିଦର୍ମନାନ୍ଦ
ମେରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥେବୁ ହିଂସି ଦେଖିଲୁ ପରିମାଣିଲି ପରିମାଣ
ଦେଖିଲୁ, କିଥିରେ ନେଲ୍-ନେଲ୍ଲା ଉପରୁଜନ୍ଦେଖିଦେଖି
ଯୁଗେଲାଭ୍ୟାର୍ସ ତାଙ୍ଗିଲି ଗେମର. ଗେମରିଲାତାନ କ୍ଷେତ୍ର
ତାଫ ଦେଖିଲୁ ମହାଦେଵାଦିଶା: ମହାଦେବି, ବାଲାମିଲି ଯୁଗେ
ଲିଲି, କିନ୍ତୁକିଲି, ମହାଲାଲି, କ୍ଷାମାଲା, ମନ୍ଦବାନ
ଲାଲିଲି, କ୍ଷେତ୍ରାଶିନ୍ଦ୍ରବୀଲି, ଶ୍ୟାମନାଲ-ଗାଥେତ୍ର
ବୀଲି, ନୀଗନ୍ଦେବୀଲି, ଶ୍ୟାମନାର୍କ୍ଷୀଲି, ହିଂସାକ୍ଷେତ୍ରକୁଶ
ମୁଖାବେଦୀଲି ଶ୍ୟାମବୀଲି, ମାରିଲିଲି ଦା ଆଶାନିତି
ମାରାଗଶାତ୍ କୋ ପିତ୍ରନେତ୍ରି ଶ୍ୟାମପାତାରି ଶ୍ୟାମ
ନେଲୀତ. ଯୁଗେଲାଭ୍ୟାର୍ରି ତାଙ୍ଗିଲି ଅଧିକିଳିଥ
ଲାଗଦେଖିଦେଖିଦା. ଏହି ହିଂସାନାନ ଆଶ୍ରୀ ଯୁଗ
ପାରାଗେଶି, ଦେବୀଏକ୍ଷେମିଲି, ଶ୍ୟାମରୁଷିଲି ପ୍ରାଣକାନ୍ଦ୍ରି

კავიტიცის კანიურამი შუდგა ეილით ძგიობ
ბებოს სართავი ჯაბნიდა თუ არა ოკეანი
სურნელს, ამაზე ვერაფერს გეტყვით. აღ
ბათ ჯაბნიდა, რადგან სულ იყო და კვეთ
და გრძედებს და განედებს. თევზს და არაყ
საც ისევე უხდებოდა, როგორც მჭადს დ
ცოლიკაურს. ოკეანეშიც დაღანებდა იმ
ერეთითავისი კოპნია გემოთი. ამ მაცოცხე
ლებელ სურნელს და გემოს, მერე ველარ
სად გადავაგანყდი. დროც ჩაინაყა ადგილის
ქალაქის, ნივთის, მშვიდობის, სიხარულის
ადამიანის სურნელივით გაქრა ქვეყნ
ნიდან... სართავის სურნელზე ძალიან მწყ
დება გული - ყველაფრის ისეთივე გამ
აგემრიელებელი და გამაცოცხლებელი
როგორც თავად ჩეგნი ბებოები იყენებ
რომ იყვნენ და გაქრნენ...

ცომი არ ჩამიგდოთ” — გვიჯავრდებოლო
ბებია და უკვე გუნდებს აწყობდა ხონჩი
ბზე: „როცა გეტყვით, გამომიტანეთ ს
თონესთან. ძირს არ დაყაროთ, ფრთხ
ილად ნამოიღეთ”. ბებია თონეს ანავლექ
და, წყალმოპაკურებულ ნაცარს აყრიდ
ნალვერდალს. „ჯოჯოხეთში ასეთი სიცე
ეა?”, „ჰო, ალბათ, ჯოჯოხეთშიც ასე ცხე
ლა”. ბებია შეგვებრალა: ახლა სახით თი
ნეში უნდა ჩაყუდებულიყო და ჩვენითვი
პურები დაეცხო. ერთი კუტად ნაუკიდ
კუტი პური გემრიელია, ნახშირს მოაცლ
სულს შეუბერავ, ნაცარს მოწმენდ დ
დაბრანულ გვერდებს ჩაანაწენებ. ბებია
ამ კუტი ამოგვიდოს: „ყველი მიაყოლევა
კარაქიც ნაუსვით, ცხელ პურს კარაკ
ჩაადნება და შეგერგებათ, მოფერიანდე
ით, ლოყები ისე აგინითლდებათ, და
დათქვენი ველარ გიცნობთ”. ჩვენ ჩუმა

జ్యేశ్వర వ్యాసింగ్‌త క్షుట త్యాగం, నిదానికి వ్యాపిల్లాడైతప్పణిల్లాడైత. జ్యేశ్వర ఆర్ క్యాప్ట్రోబా. డాస్చున్చాగ్స్ లు ప్రభ్యాసిల్ లీప్చుయ్యేబు. „ఫామ్హి, జ్యేశ్వర, ప్రభ్యాసిల్ ప్యూర్ కార్మాఫ్యిచ్ ల్స్ స్వోయి, శేగుర్ గ్యేబా దా మంట్యేరొయి డ్రేబిం“ — వ్యెర్స్యూర్ ర్యూల్యేబింట; జ్యేశ్వర థేడాప్ అ ల్యూప్యూర్ గ్యేబు. „ప్రభ్యాసిల్ లీప్చుయ్యేబు బేబింసి: „న్యూ ల్యూర్నింట, టిక్కెల్ శేఫ్టామ్పెత“. „బేబిం, ప్యూరి హిమాచల్ క్రెప్చున్చె, రాసినొమిండ్ వ్యొల్పెశి జ్యోగ్యాంబెతిసి ల్లాగొశి మిండా హింగింబెడం. బేబిం శ్వాసిల్ దా వ్యేర మిండ్ ట్రేబుసి: „సాశ్ డాగ్యెల్ వ్యేబా!“...

სამზარეულოს დიდი კარადის უჯრედი
ში ბებიას განსაკუთრებული სურნელი
გამომწყვეფული: თხელი, სიფრიფანა ლა
ვაშებივით დაკეცილ ჭურჭლის ტილოები
ნაჭრის ხელსანმენდებსა და გვერდებას
ოქარგულ სუფრებს სამუდამოდ აწებდ
ბიათ. გახამძებულ ჩვრებში ხელს შევაცვ
რებ, თვალებს დაცხუჭავ და მგონია, რო
ბებიას ვეფერები. ის კი არ მიჩერდებ
გამირბის, ჩქარობს, პური მაქეს გამოსაც
ობიო. სად ეჩქარება?! ჩვენი თიხის თოხი
უკვე დიდი ხანია ჩაიქცა და ჩაიშალ
მიტოვებულ ეზოში.

ლანა მანველი

ଓଡ଼ିଆ
ମେଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

მთელი დღე მათბობდა და გულზე ტკი
ბილ ტვირთად მანვა სიზმარი. იმის მიუხედავად,
რომ ის დანარჩენ ჩემს შვილებს ა
ჰქონდა, მაინც ძალიან ჩემი იყო, ძვალ
რბილში რომ მივლიდა ისეთი ჩემი... მთელი
დღე გულით დამაქვს სიზმარი და მის
თბილი, თაფლის სფერი თვალები. მენატრა
ბა, მედარდება... გონება მებინდება, სულ
მინჯეს: — ეს ბავშვი სათავავ დავკარვა:

ბავშვი მე არ გავზარდე... ეს ბავშვი სიცოცხლეს გავარიდე... ეს ბავშვი მე სიკვდილისთვის გავიმეტე...

ნეტა არ გამიქრეს შენი სახება, პოლომდე მას სოვედე, ჟო, სულ ბოლომდე. შენც ჩემი სიცოცხლე ყოფილა არ შენი დებივით, რა ტკბილი და თბილი იყო შენი შემოხედვა დე... დედა მოგიკვდეს შვილო!!!

ნინო სადლობელაშვილი

ଓଡ଼ିଆରେ ଶଲ୍ଲାକା

გვერდზე ოთახში ურიამულია, დერე-
ფნებშიც და სამზარეულოშიც. მიდი-მოდი-
ან სტუმრები და არის ერთი მილოცვა და
გადაძახილი. ცოტა ხანში კარიც ილება და
შემოდის დღევანდელი დღის მთავარი გმი-
რი, უფრო სწორად — შემოყვათ მკლავებ-
ში ჩანვენილი, ვაზის ტრომასავით შეფუთ-
ნული, თეთრია აპრეშუმის ნიკებიდან სხ-
ივები ამოსდის, წვრილი, ბასრი სხივები და
მთელ სახლში ბროლის წვეთებად იმსხვრე-
ვა, მორბიან პატარასათან, კოცნიან აბრე-
შუმის რუშებში ჩაყურსულს და ხელიდან
ხელში გადადის, ასე — ხელისგულებით
მიაცილებენ კარგა ხნის გამზადებული,
მძივებით და ფერადი სათამაშოებით მორ-
თული პანაწინა სადედოფლო სანოლისაკ-
ენ. — გოგო ანა! გოგო ანა! გაიზარდე და
გამრავლდი! — ისმის აქ, ჩვენს ოთახშიც.
ჩვენ ორნი ვართ. ის ჩემს გვერდით ნეეს,
უფრო სწორად, მე ვზივარ მის თავთან.
თვითონ მოისურვა ასე. განუყრელები
ვიყავით ყოველთვის, ზამთარი იყო თუ
ზაფხული, მე ვამშვენებდი მის თავს, ჩემი
შინდისფერი ხავერდი და კიდეებზე მსუბ-
უქად დაშვებული აბრეშუმის რიცე, მის
სახეს ბრონეულოვით აელვარებდა. მე მის-
თვის თვითგამოხატვა ვარ. ერთხელ სწო-
რედ ასე თქვა. არავითარი ნივთი. არამედ
ეს გრძელი და უცნაური სიტყვა. ის კი წევს
და მეც რახანია უქმად ვარ. კვდება ჩემი
ცხოვრების ქალი. სანთლისფერია და ფო-
თლის ლერივით გალეული. ვიღაც შემოდის
ოთახში, მორიგი სტუმარი. ფრთხილად
ეხება ხელზე, მკვდარი მატლებივით ამომ-
სხდარ ძალვებზე. — გილოცავთ, ანა ბე-
ბო! ბედნიერი ქალი ხართ, შვილთაშვილს
მოესწარით! იღიმება ჩემი პატრონი. და-
ჟინებით გუცურებდა მინდა დავიმახსოვრო
მისი სახე, თვალები, თმა, ყველაფერი. მინ-
და ასეთიც დაგიმახსოვრო — უსაზღვროდ
ბედნიერი და ნალელიანი. ბუტბუტებს რა-
ღაცას, მგონი ვიღაცას ეხვეწება, რომ ჯერ
არ წაიყვანოს. კარი ისევ ხმაურით ილება
და შემორბის შვილიშვილი, გოგო ანას მა-
მიდა, ბებოსთან იხრება, შუბლზე კოცნის
და, უცებ:

— ბები, ამ ქუდს წავიღებ რაა, ანას
უნდა დავახუროთ, ფოტოები გადავულოთ,
თან, ბედნიერი ქუდია, შენი წყალობით და,
დავაბედებთ! წამომავლებს ხელს და მი-
მაქანებს სხვა ოთახისენ. სხვა თავისენ.
სხვა სამყაროსკენ. უსასრულოა ეს გზა —
ბებოს ოთახიდან გოგო ანას ოთახამდე.
უსასრულო და საშიში. ცახცახებს ჩემი
გამჭვირვალე აბრეშუმის რიცე და ამ ცახ-
ცახში კიდევ უფრო ვემსგაცესები ჩემს პა-
ტრონს, რომელიც წევს თავის ოთახში,
ფანჯრიდან არეკლილ სხივზე მითვლე-
მილი და ვიღაცას ეხვეწება, რომ ცოტა
ხნით კიდევ დატოვოს...

მაინტერესებს, რას გულისხმობდით სირთულეში? ტე-
ქნიკურ თუ ენობრივ მხარეს?

— საქმე ის არის, რომ ვერ გეტყვით, ზოგადად, რომელი ნაწარმოებია სათარგმნელად მარტივი. მგონი, არც ერთი. უბრალოდ, ხან თავისუფლად „მიდის“ სამუშაო, ხანაც სირთულეების გადაღალხვა გინევს. ამასთან, გარდა ტექნიკური მხარისა, კველას თავისი ენა, თავისი სტილი აქვს. თუ არ დაინახე, არ იგრძენი, არ გაითავისე, თუ არ შეძვერა, როგორც ამბობენ, ავტორის ტყავში, არაფერი გამოვა. მთარგმნელის საქმე სწორედ ეს არის: უნდა შეძვრე მნერლის ტყავში და ისე გაიარ-გამოიარო. თუ ეს ვერ შეძლი, თარგმანი არ გამოგიყა.

— ესე იგი, თანავტორობა ძალიან მნიშვნელოვანია?

— ძალიან მნიშვნელოვანია. სხვანაირად მხატვრულ ნაწარმოებს სრულფასოვნად ვერ თარგმნი. მეტ-ნაკლებად გამიმართლა, ისევე, როგორც სხვა მთარგმნელებს, იმიტომ, რომ ყველა გამომცემლობა ცდილობს, საუკეთესო ნაწარმოები თარგმნოს და გამოსცეს. შესაბამისად, მთარგმნელებს არაჩვეულებრივ ლიტერატურაზე მუშაობა გვინებს.

იმ წევნებზე აღარაფერს ვამბობ, ზემოთ რომ ვი-
საუბრე. უბრალოდ, გავიხსენებ კიდევ ერთ წიგნს — 2008
წელს „ქართული ბიოგრაფიული ცენტრის“ მიერ შემოთ-
ავაზებულ დოკუმენტური პროზის შესანიშნავ ნიმუშს,
რომელიც მანამდე წაკითხული მქონდა და ძალიან მინდ-
ოდა, მეთარგმნა. ეს გახლავთ მაჲათმა განდის, „ჩემი ავ-
ტობილოგრაფია, ანუ ჭეშმარიტების გზა“. გამოვიდა სერი-
ით „ადამიანები, რომელთაც შეცვალეს მსოფლიო“.

— როგორც ვიცი, წიგნის ქართულიდან ინგლი-
სურად თარგმნაზეც გიმუშავიათ.

— წიგნს ჰქვია „დიმიტრი ყიფიანის ცხოვრება და მოლვანეობა“, ის ორენოვანი, სელტანიანი გამოცემაა და ბიოგრაფიას, ნერილებს, ცხოვრებისა და მოლვანეობის ამსახველ ფოტოალბომს მოიცავს. დაიბეჭდა 2009 წელს. პროექტზე, ჩემ გარდა, დიდი შემოქმედებითი ჯგუფი მუშაობდა, ინგლისური ნაწილის რედაქტორი არიანე ჭანტურია გახლდათ. ალბათ დამეტანხმებით, რომ დიმიტრი ყიფიანის ცხოვრება სკოლაში ზედაპირულად გვასწავლეს, ცოტა რა ამ ვიცოდით მისი ღვანწლის შესახებ წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებაში, საადგილმამულო ბანკში, ქართული თეატრის დაარსების საქმეში, გარდა ამისა, შექსპირის „რომეო და ჯულიეტას“ ყიფიანის თარგმანით ვიცნობდით, მაგრამ როცა დავიწყე მუშაობა თარგმანზე, აღმოჩნდა, რომ არაფერი მცოდნია ჩვენს უახლეს ისტორიასა და თავდადებულ ქართველებზე, რომლებიც ქართული ენის, ეკლესიის, კულტურის — ეროვნული თვითშეგნებისა და თვითმყოფადობის გადარჩენისათვის იღვნოდნენ და თავს სწირავდნენ.

— გამომცემლობები თარგმნილი უცხოენოვანი
ლიტერატურის ფართო არჩევანს სთავაზობს მკითხვ-
ელს. ძალიან მნიშვნელოვანია, ქართული ლიტერატურ-
ის თარგმნაც რომ ინტენსიურად მიმდინარეობს. ამ
მხრივ, მართლაც, დიდი სამუშაოა განვიტლი.

— როგორმც მთარგმნელი და ცედავოგზ, ორიოდ სიტყვას ვიტყვი, ზოგადად, ამ სფეროს მიმართ ჩემს დამოკიდებულებაზე. ყველას გვახსოვს, როგორ უჭირდა გასული საუკუნის 90-იან წლებში საგამომცემლო საქმეს. ფაქტობრივად, აღარ ასესპობდა შესაბამისი ინფრასტრუქტურა და არც სახელმწიფო გამომცემლობები. რამდენადც ვიცი, ბაკურ სულაკაურმა, თამარ ლებანიძემ და გია ქარჩხაძემ ჯერ ერთად დანწყეს ამ მიმართულებით მუშაობა, შემდეგ ცალ-ცალკე გარიგებს და თანდათან, დიდი შრომის ფასად განავითარეს ეს საქმე, სხვებიც შეუერთდნენ და შეიქმნა დასავლური ტიპის საგამომცემლო სფერო, გამოიცა თანამედროვე და კლასიკური მწერლობის საუკეთესო ნიმუშები, განხორციელდა მრავალი პროექტი, ზღვა ლიტერატურა ითარგმნა ქართულად. ამას იმიტომ ვამბობ, არ მომწონს ოფიციალური სტრუქტურების დამოკიდებულება, თითქლს გამომცემლობები ავტორების ხარჯზე მდიდრდებოდნენ. პირიქით, ავტორებიცა და მთარგმნელებიც ძალიან ბედნიერები არიან, როცა მათ უკავშირდება გამომცემელი და სთავაზობს თანამშრომლობას. რაც უფრო მდიდარია გამომცემლობა, მით უკეთესია ჩენენთვის, რადგან განეული სამუშაოს შესაფერის ანაზღაურებას ვიღებთ. განვითარებული საგამომცემლო საქმე და მაღალი ხარისხის თარგმანები კი პირდაპირ კავშირშია საგნმანათლებლო სფეროსთან, წიგნიერებასთან. განათლებისთვის ამაზე უკეთესი, უკანასკნელ წლებში, არაფერი გაკეთებულა, შედეგი ასკარა — ახალგაზრდები წიგნებს კითხულობენ, ეს შემიძლია დაბეჭითებით ვთქვა. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გასწავლი და 120-მდე სტუდენტს ვხვდები ყოველწლიურად, ისინი გატაცებით საუბრობენ საყვარელ ავტორებზე, იცნობენ საგამომცემლო სიახლეებს და ხშირად მეკითხებიან აზრს ამათუ იმ ახალ გამოცემაზე. ეს მახარებს და დიდი სურვილი მაქეს, არ შენელდეს პროცესი, არ დაიჩაგრონ გამომცემლობები. განსაკუთრებით ვწუხვარ „დიოგენეს“ პრობლემების გამო, იმიტომ, რომ ბევრი რამ მაკავშირებს მასთან, სხვებსაც ადგათ გასაჭირი, ამიტომ ყველას მოღონიერებას აღინიშნება.

— პრემია „საბას“ ლაურეატი ბრძანდებით. რას გვატვით ამ კონკურსზე?

გვერდულით ამ კონცერნის ფინანსურული მიზანი — მიხარია, „საბა“ ორმა არსებობს, დაარსების დღი-დან მისი დიდი გულშემატკიცვარი ვარ, რადგან მიმაჩინა, რომ ასეთი კონკურსები დიდი სტიმულია მთარგმნელების, მწერლების, პოეტების სისტემის — ყველა იმ ადამიანის სისტემის, ვინც ლიტერატურაში საქმიანობს. „საბასაც“ გაძლიერებას, გამდიდრებასა და ნომინაციების სიმრავლეს უსურვებს.

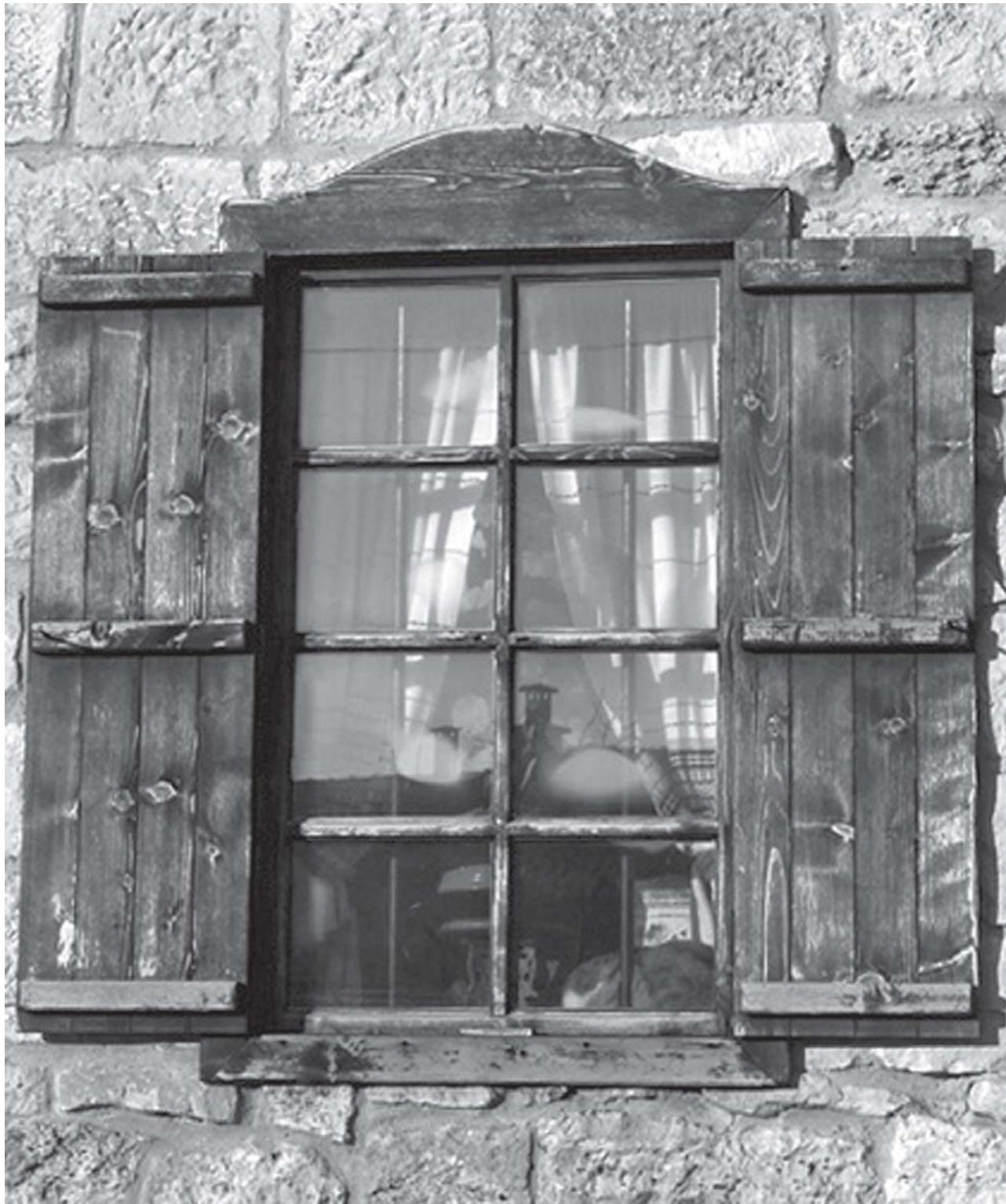
ნინო სიხარულიძე

* * *

უსიყვარულოდ ვწერ სიყვარულზე,
უიმედობის იმედს ვიგონებ,
უცეცხლო ბუხარს მიიფიცხებული,
უთოვლო ზამთარს მივასტრიქონებ
და ულექსობის ლექსი გამომდის,
(მარტო რითმები რას უშველიდა!)
კვლავ უდღეური დღე მითებდება,
ამოხრინნული მამლის ყელიდან.

ჩემი ეგზისტენციალიზა

დღო კი არ გადის, მე გავდივარ ამ თამაშიდან
(და არც არავინ მახეეს კალთებს, ჩვენთან დარჩიო) —
გავდივარ, რადგან ყოველდღიურ ნაყარნუყარში
ამაოდ ვცდილობ, რამე ნალდი გამოვარჩიო.
ამაოდ ვწვალობ, წყლის ნაყვაა ჩემი მცდელობა,
ამასობაში დაოთხილი გარბიან წლები,
ვხედავ თებერვალს, „შეშლილივით რომ კვდება ბალში“
და მთვარის შუქზე შეშლილივით ვესაუბრები —
ნეტა, თუ ესმის, ეს სიტყვებიც ისე ტლანქია,
მძიმეა, როგორც უმაქნისა რიყის ლოდები,
მაგრამ რადგანაც სხვა სიტყვები არ გამაჩნია,
მე ჩემსას ვყვები და მის პასუხს არც ველოდები.
მე მაინც ვყვები, რომ სამყარო თავზე მემხობა,
რომ არაფერი ალარ დარჩა ქვეყნად მართალი,
მყიფე ყოფილა, თურმე, რაც კი მყარი მეგონა,
სხვისა ყოფილა, თურმე, რაც კი ჩემად ჩავთვალე.
ვყვები, რომ ვერსად მიპოვნია ნავსაყუდელი,
რომ ყველა ფიცი გადაიქცა საპნის ბუტებად
და როცა ქუჩას მოეფინენ ბრბოს გასახარად,
სულ დაიტაცეს სატყუარა — სიტყვის მუშტრება.
ამასობაში თებერვალმაც სულა დალია,
ამასობაში დაოთხილი გარბიან წლები,
დრო კი არ გადის, მე გავდივარ ამ თამაშიდან
და სტრიქონიდან გამოქვეულ წერტილად ვრჩჩიბი.

დასასრული

საინტერესო ისტორია აქვს, ასევე, დავით სარაჯიშვილის დაკვეთით აგებულ სახლს სასახლის ქუჩაზე. ისიც ალბერტ ზალცმანის მიერ, 1880 წელს შესრულებული პროექტით აშენდა. 1883 წელს შენობაში გაიხსნა სასტუმრო „ევროპეისკიე ნომერა“, 1890-დან სასტუმროს დაერქვა „დვორცული ნომერა“, 1910 წლიდან კი — „ერმიტაჟი“. იქ ერთ ხანს განთავსებული იყო „ქართველთა შორის ნერა-კითხვის გამაცემულებელი საზოგადოებაც“, იმართებოდა სალონური შეხვედრები და საღამოები. შენობა საბჭოთა წლებში დაანგრიეს.

გამოფენაზე ნარმოდგენილ მასალებს შორის იყო ეკატერინე ფორაქიშვილის დაკვეთით ცნობილი არქიტექტორის, ალექსანდრე ოზეროვის მიერ 1913 წელს შესრულებული პროექტი, რომლითაც კახეთის ქუჩის ორ ნომერში აიგო სამსართულანი სახლი. დღეს მის ადგილას ავლაბრის მოედნის სკვერია.

გამოფენა საზოგადოებას წარუდგინა „თბილისის ჰამქრის“ წევრმა, პროფესორმა ცირა ელისაშვილმა: „დიდი მადლობა მწერალთა სახლს იმ კვირეულებისთვის, რომელსაც ყოველწლიურად დავით სარაჯიშვილის ხსოვნის პატივსაცემად მართავს. წელს მთავარი თემა არქიტექტურის ხაზი გახსავთ, დამთვალიერებულს ვთავაზობით საარქივო ფონდებში გამოვლენილ პროექტებს. ფაქტობრივად, არსებობდა ორი შენობა, რომელთა შესახებ ყველაგა ვიცით, რომ სარაჯიშვილის დაკვეთით აშენდა. ერთ-ერთია ის სახლი, რომელშიც ჩვენ ახლა ვიმყოფებით, მეორე კი სასახლის ქუჩაზე მდებარეობდა და ძალიან საინტერესო ისტორია პქრნდა... წარმოდგენილ მსალებში არის ასევე პროექტი, რომელიც ეკუთვნის დავით სარაჯიშვილის, ოდონდ არა ჩვენთვის ცნობილ მენარემს.“

და მეცნატს, არამედ მის პაპას. დასადგენია, 1843 წელს შესრულებული პროექტი განხორციელდა თუ არა. იმდენად დიდია სარაჯიშვილის დამისახურება როგორც განათლების, ისე კულტურის, ეკონომიკისა და სხვა სფეროებში, რომ ამ თემამ, შესაძლოა, ბევრი ვერაფერი შემატოს მოღვაწის სახელს, თუმცა უდავოდ იქნება ერთი-ერთი საინტერესო ფურცელი მისი ბიოგრაფიისა“.

კვირეული მწერალთა სახლის დირექტორმა ნატა ლომოურმა გახსანა. მისასალმებელ სიტყვაში მან მწერალთა სახლში აქტიურად მიმდინარე კულტურულ ცხოვრებაზე, განხორციელებულ და განსახორციელებულ სარესტაურაციო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოებსა და ახალ ინიციატივებზე ისაუბრა: „ყოველ წელს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროში შეგვაძეს პროექტი „დაგვით სარაჯიშვილის სტიპენდიანტები“, ვგულისხმობ, ჩვენ მიერ შერჩეული ახალგაზრდა ავტორებისთვის 6-თვის სტიპენდიის გამოყოფას, მათვის შესაბამისი სამუშაო პირობების შექმნას, რაც, მწერლებისთვის ერთგვარი მოტივაცია იქნებოდა და ლიტერატურული პროცესების განვითარებას შეუწყობდა ხელს. ჯერჯერობით, პროექტს გამოხმაურება არ მოჰყოლია, თუმცა, მისი მნიშვნელობიდან გამომდინარე, ჩვენ მცდე-

კვირეული, ალბათ, დიდხანს ემახსოვრებათ უფროს სელას ელექტრის გამო, ცირა ელისაშვილმა კვირეულის ფარგლებში საგანგებოდ მათთვის რომ წაიკითხა, ინტერესი მართლაც დიდი იყო, ახალგაზრდებმა დავით სარაჯიშვილის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე ბევრი რამ შეიტყვეს.

იმდენა, მომავალ წელს მწერალთა სახლი მეტი სიახლითა და წარმატებით შეხვდება დავით სარაჯიშვილის დაბადების დღეს და არანაკლებ საინტერესო გამოფენასა და ღონისძიებებს შესთავაზებს საზოგადოებას. გამოსაკვლევი, აღმოსაჩინი და მოსახლეობის ჯერ კიდევ ბევრია. დიდი ადამიანების დაცვის წინაშე დრო რომ უძლურია, ადასტურებს ზაქარია ჭიჭინაძის სიტყვები, რომლებიც თითქოს დღეს დაინტერესო: „გავლიან დღენი, თვენი, წელი, საუკუნენ და დავით ზაქარიას ძე სარაჯიშვილის ხსნებას ქართველთ განახლების ისტორიიდამ ვერავინ ამოშლის, ვერავინ ამოფენებას, მას ყოველთვის საპატიო ადგილი ექნება დატოვებული და შთამომავლობას გადასცემს მის ხსოვნას, ვინაიდან, მისგან გაზრდილის და განათლებულის ქართველთ შევლებით და შედეგი გამოიღო — პირველი სპონსორი გამოგვიჩნდა, ეს გახლავთ, „საქართველოს ბანკი“, რომლის ფინანსური მხარდაჭერით სრულად მომზადდება რეზიდენციის პირველი ოთახი. იმედი მაქვს, „საქართველოს ბანკის“ ამ წამოწყებას ბიზნესსექტორი გამოხმაურება და აიტაცებს, ვინაიდან ეს სახლი გახლავთ საუკეთესო ადგილი, სადაც შეიძლება, ქართულმა ქველმოქმედებამ გამაღლებიდან გამომდინარე, დავით სარაჯიშვილის მობილური კურსის გამოსახულის ფრთხის“.

დავით სარაჯიშვილისადმი მიძღვნილი კვირეული კომპანია „სარაჯიშვილისა“ და „ბადაგონის“ მხარდაჭერით გაიმართა.

მოამზადა თამარ ჟურნალი

ლიტერატურული გაზეთი

საქართველოს კულტურისა და ძაღლთა დაცვის სამინისტრო

საქართველოს მერალთა სახლი

რედაქტორი ირაკლი ჯავახაძე
რედაქტორის მოადგილე უჩა შერაზადიშვილი
უურნალისტი თამარ ჟურნალი

მობ.ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com

ISSN 2346-7940

